

Moldasig SA

Situații financiare individuale la data și pentru exercitiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate în MDL, dacă nu este indicat altfel)

MOLDASIG SA

**Situații financiare individuale
la data și pentru exercitiul financiar
încheiat la 31 decembrie 2022
Întocmite în conformitate cu
Standardele Internaționale de
Raportare Financiară**

CUPRINS

Situația poziției financiare	3
Situația rezultatului global	4
Situația modificărilor capitalurilor proprii	5
Situația fluxurilor de trezorerie	6
Note explicative la situațiile financiare	7 - 63

Situația individuală a poziției financiare la data de 31 decembrie 2022:

ACTIV	Nota	31.12.2021 (retratat)	31.12.2022
Imobilizări necorporale	5	164 287	100 539
Terenuri și investiții imobiliare	6	2 137 462	2 858 318
Imobilizări corporale	6	39 072 544	52 589 247
Investiții în entități afiliate	7	237 592 856	198 560 947
Alte investiții financiare	8		
Valori mobiliare de stat		31 998 460	93 313 080
Alte împrumuturi		745 000	496 667
Depozite la bănci		68 765 630	38 076 434
Active aminate privind impozitul pe venit	9	480 515	0
Active de reasigurare	17	52 606 514	46 099 313
Creanțe de asigurare directă	10	43 130 700	64 521 483
Creanțe din reasigurare	10	527 486	1 392 555
Stocuri	11	203 365	363 644
Numerar	12	10 988 551	13 509 727
Cheltuieli de achiziție reportate	13	22 395 985	31 842 714
Alte cheltuieli în avans		348 020	379 948
Alte creanțe	14	1 714 176	1 002 267
TOTAL ACTIV		512 871 551	545 106 883
PASIV			
CAPITAL PROPRIU:		224 436 215	220 442 477
Capital social	15	60 000 000	60 000 000
Capital de reevaluare	16.1	8 654 179	18 662 181
Capital de rezerva	16.2	9 000 000	9 000 000
Profit nerepartizat		146 782 036	132 780 296
Rezerve tehnice	17		
Rezerva de prime necâștigate		110 754 104	161 923 908
Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate		49 580 781	36 455 068
Rezerva de daune neavizate (IBNR)		45 283 957	45 886 431
Rezerva riscurilor neexpirate		14 029 216	5 201 541
Provizioane	18	14 054 738	15 069 614
Datorii din operațiuni de asigurare directă	19	4 626 654	5 864 938
Datorii provenite din operațiuni de reasigurare	19	29 821 427	42 015 674
Alte datorii	19	20 284 459	11 133 164
Datorii aminate privind impozitul pe venit	9	0	1 114 068
TOTAL PASIV		512 871 551	545 106 883

Notele atașate constituie parte integrantă a acestor situații financiare.

Situațiile financiare au fost aprobate pentru emitere la data de 23 mai 2023.

Coadă Victor
Director General

Evgheni Ovrulchii
Contabil Sef

Situția individuală a rezultatului global la data de 31 decembrie 2022

Indicatori	Nota	31.12.2021 (retratat)	31.12.2022
Prime nete câștigate	20	180 733 662	226 913 184
Prime brute subscrise		254 740 743	396 041 677
Prime pe contracte rezoluționate		3 196 781	9 066 994
Prime brute subscrise cedate în reasigurare		57 460 616	123 157 311
Variația rezervei primei necâștigate		23 298 343	51 169 805
Variația rezervei primei necâștigate, cedate în reasigurare		9 948 660	14 265 617
Alte venituri din activitatea de asigurare		423 488	219 128
Daune apărute nete	21	70 593 576	85 636 931
Daune brute plătite		75 140 729	96 749 024
Daune plătite de reasigurător		951 725	6 879 794
Variația rezervelor de daune		21 228 301	(12 523 238)
Variația rezervelor de daune cedate în reasigurare		16 520 518	(15 091 055)
Recuperările din regres		8 303 212	6 800 116
Variația rezervei riscurilor neexpirate	17	5 327 148	(3 145 914)
Cheltuieli operaționale nete	22	115 563 987	136 337 863
Cheltuieli de achiziție	22.1	38 863 466	48 439 803
Variația sumei cheltuielilor de achiziție reportate	22.2	449 776	9 446 730
Comisionul de reasigurare		7 320 514	13 443 593
Cheltuieli administrative	22.3	79 637 309	93 019 989
Alte cheltuieli operaționale	22.4	3 933 950	17 768 394
Alte venituri din exploatare	23	9 199 253	3 625 312
Alte cheltuieli de funcționare	24	8 615 776	3 566 958
Profit (pierderi) din activitatea operațională		(9 743 883)	8 361 786
Venitul net din investiții	25	12 945 320	(22 925 982)
Rezultat din activitate financiară	26	(724 670)	4 555 160
Profit (pierderi) brut(e)		2 476 766	(10 009 036)
Impozit pe venit	15	(89 514)	3 992 704
Profit (pierderi) net(e)		2 566 280	(14 001 740)

Notele atașate constituie parte integrantă a acestor situații financiare.

Situațiile financiare au fost aprobate pentru emisie la data de 23 mai 2023.

Coadă Victor
Director General

Evgheni Ovrutchii
Contabil Șef

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

Situația individuală a modificărilor capitalurilor proprii la data de 31 decembrie 2022

	Capital social și suplimentar	Rezultat reportat	Rezerve stabilite de legislație	Alte Rezerve	Total capitaluri proprii
Sold la 31 decembrie 2020	60 000 000	144 215 756	9 000 000	6 668 370	219 884 126
Rezultatul global aferent anului					
Profitul anului		2 566 280		1 985 809	4 552 089
Tranzacții cu acționarii, înregistrate direct în capitalurile proprii					
Ajustari					
Sold la 31 decembrie 2021	60 000 000	146 782 036	9 000 000	8 654 179	224 436 215
Rezultatul global aferent anului					
Profitul anului		(14 001 740)		10 008 002	(3 993 738)
Tranzacții cu acționarii, înregistrate direct în capitalurile proprii					
Ajustari					
Sold la 31 decembrie 2022	60 000 000	132 780 296	9 000 000	18 662 181	220 442 477

Notele atașate constituie parte integrantă a acestor situații financiare.

Situațiile financiare au fost aprobate pentru emitere la data de 23 mai 2023.

Coadă Victor
Director General

Evgheni Ovrutchii
Contabil Sef

Moldasig SA

Situații financiare individuale la data și pentru exercitiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate în MDL, dacă nu este indicat altfel)

Situația individuală a fluxurilor de trezorerie la data de 31 decembrie 2022

Indicatori	2021	2022
Fluxul de numerar din activitatea operațională	19 519 417	18 774 826
Încasări	252 311 777	349 523 054
Încasări din activități directe și primiri în reasigurare	250 440 304	343 689 549
Încasări primite de la reasigurători	313 616	3 933 995
Încasări din alte activități de exploatare	1 557 857	1 899 510
Plăți	232 792 360	330 748 228
Plăți pentru activități directe și primiri în reasigurare	193 989 309	262 602 625
Plăți din activitatea de reasigurare	38 634 258	67 896 124
Plăți pentru alte activități de exploatare	168 793	249 479
Fluxul de numerar din activitatea de investiții	(25 079 184)	(16 424 347)
Încasări	24 279 374	154 984 574
Vânzarea de acțiuni sau interese de participare	1 511 547	1 024 010
Lichidarea depozitelor la bănci licențiate	13 964 982	49 091 869
Realizarea altor investiții	7 325 200	103 216 669
Dobânzi obținute	1 477 645	1 652 026
Plăți	49 358 558	171 408 921
Achiziții de acțiuni sau interese de participare	1 598 718	0
Achiziția depozitelor la bănci licențiate	14 033 091	14 712 004
Achiziția altor investiții	32 087 237	156 696 917
Alte plăți legate de activitatea de investiții	1 639 512	0
Flux net de numerar - total	(5 559 767)	2 350 479
Modificarea numerarului în bilanțul contabil inclusiv modificarea numerarului datorită diferenței în cursul de schimb	(227 637)	170 698
	(227 637)	170 698
Numerar la începutul perioadei	16 775 954	10 988 550
Numerar la sfârșitul perioadei	10 988 550	13 509 727

Notele atașate constituie parte integrantă a acestor situații financiare.

Situațiile financiare au fost aprobate pentru emisie la data de 23 mai 2023.

Coadă Victor
Director General

Evgheni Ovrutchii
Contabil Sef

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

1. Informatii generale și Declarația de conformitate cu IFRS

Societatea de Asigurări „Moldasig” SA a fost constituita in data de 02 aprilie 2012 prin reorganizarea (transformare) a IMSIA Moldasig SRL si este succesor in drepturi si obligatii ale IMSIA Moldasig SRL fiind fondata în data de 27.12.2002.

Pe parcursul anului, activitățile principale ale Societății au fost prestarea serviciilor de asigurare generală, reasiguare atit pe teritoriul Republicii Moldova cit si peste hotare.

Adresa juridică a Societății este str. Albisoara 42, Chișinău, Republica Moldova. Societatea operează prin intermediul unui oficiu central, a 7 reprezentanțe, 40 oficii teritoriale și peste 230 puncte de vânzari pe teritoriul RM conform listei indicate in licenta seria CNPF nr.000902.

Pe parcursul anului, Societatea a avut un număr mediu de 587 de angajați.

Societatea este operator licențiat în domeniul asigurărilor (asigurări generale), atit pe teritoriul RM, cit și peste hotarele ei conform licenței CNPF nr. 000902 din 01.11.2008, eliberată pe un termen nelimitat.

La 31.12.2022 Societatea deține controlul în următoarele entități afiliate:

Asito Kapital SA – 99.9995%

Real Grup Imobil SA – 99%

Style Design Company SA – 53%

Societatea întocmește și situații financiare consolidate.

Acționariatul Societății la 31.12.2022 și 31.12.2021 se prezintă astfel:

Acționari	Nr. de acțiuni	Suma, Lei
"MOLDASIG" S.A.	480,000	48,000,000
"BANCA DE ECONOMII" S.A.	61.200	6,120,000
I.S. "CALEA FERATA DIN MOLDOVA"	30.000	3,000,000
I.S. "POSTA MOLDOVEI"	28.800	2,880,000

Organele de conducere ale Societății sunt:

- Adunarea Generală acționarilor
- Consiliul de administrare

Organele de conducere ale Societății activează în conformitate cu legislația în vigoare, Statutul și actele constitutive ale Societății.

Membrii consiliului de administrare pe parcursul anului 2022 au fost:

Ciobanu Tatiana (Președinte Consiliului pînă 23.08.22)

Tomîța Petru (Membru Consiliului pînă 23.08.22)

Buliba Roman (Membru Consiliului pînă 23.08.22)

Rusnac Vladimir (Președinte Consiliului după 23.08.22)

Iutis Stela (Membru Consiliului după 23.08.22)

Schendrea Nina (Membru Consiliului după 23.08.22)

Prezentele situatii financiare cuprind situatia individuala a pozitiei financiare la data de 31 Decembrie 2022, situatia profitului sau pierderii si a altor elemente ale rezultatului global, situatia individuala a fluxurilor de trezorerie si situatia individuala a modificarilor capitalului propriu pentru exercitiul financiar 2022, un sumar al politicilor contabile semnificative si note explicative.

Situatiile financiare au fost aprobate și autorizate pentru emitere de catre Organul Executiv la data de 23 mai 2023.

Moldasig SA

Situații financiare individuale la data și pentru exercitiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate în MDL, dacă nu este indicat altfel)

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale.

2.1 Bazele întocmirii situațiilor financiare individuale

Situațiile financiare individuale au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”) acceptate pentru aplicare în Republica Moldova în vigoare la data de raportare anuală a Societății 31 Decembrie 2022.

Adițional la aceste situații financiare individuale în conformitate cu IFRS acceptate pentru aplicare în Republica Moldova, Societatea pregătește și emite situații financiare consolidate care încorporează de asemenea conturile societăților fiice:

Societate fiică	Participați la 31.12.2021	Participați la 31.12.2022
Asito Kapital SA	99,99%	99,99%
Real Grup Imobil SA	100%	99%
Style Design Company SA	54%	53%

La data acestor situații financiare individuale conforme cu IFRS, Societatea nu are pregătite și emise situațiile financiare consolidate pentru anul financiar 2022.

2.2 Bazele evaluării

Prezentele situații financiare au fost întocmite pe baza convenției costului istoric, cu excepțiile prezentate în continuare în politicile contabile.

2.3 Continuitatea activității

Prezentele situații financiare au fost întocmite în baza principiului continuității activității care presupune faptul că Societatea își va continua activitatea și în viitorul previzibil. Pentru a evalua aplicabilitatea acestei prezumții conducerea analizează previziunile referitoare la intrările viitoare de numerar. Pe baza acestor analize, conducerea consideră că Societatea va putea să-și continue activitatea în viitorul previzibil și prin urmare aplicarea principiului continuității activității în întocmirea situațiilor financiare este justificabilă.

Conducerea Societății evaluează în mod regulat performanța și capacitatea de a-și continua activitățile. Societatea dispune de resurse suficiente și îndeplinește toate cerințele Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru indicatorii de stabilitate și solvabilitate.

Conducerea Societății analizează toate informațiile despre conflictul militar provenite din diverse surse. Societatea evaluează impactul acestui conflict asupra continuității activității ca fiind nesemnificativ, întrucât în prezent nu există contracte mari încheiate cu întreprinderi din Rusia și Ucraina, iar produsele de asigurare pentru care se înregistrează o scădere a vânzărilor sunt înlocuite cu succes cu cele noi.

2.4 Estimări și raționamente contabile utilizate

Societatea realizează estimări și ipoteze care afectează sumele raportate ale activelor și ale pasivelor în următorul exercitiu financiar. Estimările și raționamentele sunt evaluate în mod continuu și se bazează pe experiența istorică și pe alți factori, inclusiv pe așteptările privind viitoarele evenimente considerate rezonabile în situațiile date. Pentru pregătirea situațiilor financiare individuale în conformitate cu IFRS adoptate de Republica Moldova, Societatea realizează estimări și ipoteze în legătură cu evoluții viitoare care pot avea un efect semnificativ asupra recunoașterii și valorii activelor și pasivelor raportate,

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)**2.4. Estimari si rationamente contabile utilizate (Continuare)**

prezentarea datoriilor contingente la data intocmirii situatiilor financiare si a veniturilor si cheltuielilor raportate pentru perioada respectiva. Exista un risc ca urmatoarele elemente sa sufere ajustari in exercitiul financiar urmator: rezerve tehnice, alte provizioane, cheltuieli de achizitie reportate, valoarea justa a activelor financiare care nu sunt tranzactionate pe o piata activa, ajustari de valoare pentru creante si alte pierderi de valoare.

Principalele ipoteze utilizate in realizarea estimarilor sunt prezentate în nota 2.6.

2.5 Politici contabile semnificative**2.5.1 Conversia în moneda străină****Moneda funcțională și de prezentare**

Situatiile financiare sunt prezentate in MDL (leul moldovenesc). Intrucat moneda mediului economic in care Societatea isi desfasoara activitatea este MDL, moneda functionala este MDL, iar datele prezentate in situatiile financiare individuale sunt rotunjite la intreg. Determinarea monedei functionale s-a efectuat in baza urmatoarei analize:

- moneda care influenteaza in principal preturile de vanzare ale serviciilor este MDL;
- moneda ale carei forte competitive si reglementari determina in principal preturile de vanzare ale serviciilor sale este MDL;
- moneda care influenteaza in principal costurile cu forta de munca, costurile cu materialele si alte costuri de furnizare a serviciilor este MDL;
- moneda in care sunt in general exprimate incasarile din activitatile de exploatare este MDL.

Tranzacții și solduri

Tranzacțiile în valută sunt convertite în moneda funcțională a Societății folosind cursul de schimb în vigoare la data tranzacției. Activele și pasivele monetare denominate în valută la data raportării sunt reconvertite în monedă funcțională la cursul de schimb de la acea dată. Pierderile și câștigurile valutare din elemente monetare reprezintă diferența dintre costul amortizat în moneda funcțională la începutul perioadei, ajustate pentru dobânzi și plăți efective pe parcursul perioadei, iar costul amortizat în valută convertit la cursul de schimb la sfârșitul perioadei.

Activele și pasivele nemonetare denominate în valută evaluate la valoarea justă se convertesc în monedă funcțională folosind cursul de schimb de la data la care s-a stabilit valoarea justă. Diferențele de schimb valutar care apar din reconversie se recunosc în profit sau pierdere, exceptând diferențele care apar din reconversia activului financiar disponibil pentru vânzare incluse în capital.

Cursurile de schimb de referință erau următoarele:

	2021		2022	
	USD	EUR	USD	EUR
Medie pentru perioada anului	17.68	20.93	18.90	19.90
La 31 decembrie	17.7452	20.0938	19.1579	20.3792

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări si raționamente contabile esențiale (Continuare)**2.5 Politici contabile semnificative (Continuare)****2.5.2 Clasificarea produsului**

Contractele de asigurare sunt considerate acele contracte unde Societatea (asiguratorul) acceptă un risc de asigurare semnificativ de la cealaltă parte (deținătorul poliței de asigurare) fiind de acord să compenseze deținătorul poliței în situația în care un eveniment viitor incert specificat (evenimentul asigurat) are un efect nefavorabil asupra deținătorului poliței de asigurare. Societatea va stabili dacă se expune unui risc de asigurare semnificativ, comparând plățile efectuate cu plățile de efectuat în cazul în care evenimentul asigurat nu a avut loc. Pentru determinare nivelului riscului Conducerea Societății analizează constant rata daunei pe clase de asigurare pentru a determina cauzele apariției unor evoluții nedorite și încorporează rezultatele analizelor respective în calculul rezervelor tehnice și în procesul de subscriere.

Odată ce un contract a fost clasificat drept contract de asigurare, rămâne un contract de asigurare pentru tot restul perioadei, chiar dacă riscul de asigurare se reduce semnificativ pe durata perioadei, cu excepția cazului în care toate drepturile și obligațiile sunt stinse sau expiră.

2.5.3 Imobilizări corporale

Imobilizările corporale, inclusiv proprietățile imobiliare utilizate de posesor, sunt înregistrate pe baza costurilor, minus amortizarea acumulată și orice pierderi din depreciere acumulate. Costurile cu înlocuirea sunt capitalizate în momentul în care sunt efectuate și dacă este probabil ca beneficii economice viitoare asociate cu un element să fie generate pentru entitate iar costul elementului respectiv poate fi evaluat în mod rezonabil.

Amortizarea este prevăzută pe baza unei metode de amortizare lineară pe parcursul duratei de utilizare:

	<u>Rata uzurii</u>
Construcții	3% - 20.0%
Echipament	6.6% – 33.3%
Mijloace de transport	12.7% – 14.3%
Alte mijloace fixe	10.0% – 50.0%

Valoarea reziduală a imobilizărilor corporale, durata de utilizare și metoda de amortizare utilizată sunt revizuite și ajustate, dacă este cazul, la finele fiecărui an financiar și ajustate corespunzător, dacă este cazul.

Testările pentru depreciere sunt efectuate când există indicatori ca este posibil ca valoarea contabilă să nu poată fi recuperată. Pierderile din depreciere sunt recunoscute în contul de profit și pierdere ca și cheltuieli.

Un element de imobilizări corporale este derecunoscut în momentul cedării sau atunci când nu se mai așteaptă beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea sa. Orice câștig sau pierdere care rezultă din derecunoașterea unei imobilizări corporale (calculată ca diferență dintre încasările nete din cedare și valoarea contabilă a activului) este inclusă în contul de profit și pierdere în anul în care activul este derecunoscut.

Terenurile și clădirile sunt prezentate la valoarea justă, pe baza evaluărilor efectuate periodic dar cel puțin odată la trei ani de către evaluatori externi independenți, mai puțin amortizarea acumulată în cazul clădirilor.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări si raționamente contabile esențiale (Continuare)**2.5 Politici contabile semnificative (Continuare)****2.5.4 Imobilizări necorporale**

Activele nemateriale dobândite separat se recunosc la cost în momentul recunoașterii inițiale. După recunoașterea inițială activele nemateriale sunt contabilizate la costul lor minus orice amortizare și pierderi din depreciere cumulate. Imobilizările necorporale generate intern, excluzând costurile de dezvoltare capitalizate, nu sunt capitalizate dar sunt recunoscute ca și cheltuieli în contul de profit și pierdere în anul în care au fost efectuate aceste cheltuieli.

Imobilizările necorporale cu durată de viață determinată sunt amortizate pe o durată de viață economică utilă și supuse unui test de depreciere oricând există indicii conform cărora imobilizarea corporală ar putea fi depreciată. Perioada și metoda de amortizare pentru un activ intangibil cu durată de viață utilă determinată sunt revizuite cel puțin la finele fiecărui an financiar. Cheltuielile de amortizare privind activele intangibile cu durată de viață determinată se recunosc în situația veniturilor și a cheltuielilor la categoria de cheltuieli corespunzătoare de imobilizări necorporale.

Câștigurile sau pierderile care rezultă din derecunoașterea unei imobilizări necorporale se evaluează ca diferență dintre încasările nete din cedare și valoarea contabilă a activului.

Având termenul de valabilitate nedeterminat, licența privind activitatea de asigurări nu se amortizează, dar se testează pentru depreciere. Softurile sunt amortizate pe baza metodei liniare pe durata utilă de viață estimată, după cum urmează:

Categorii	Durata utila de viata (ani)
Licența privind activitatea de asigurări	termen nelimitat
Softuri	5
Embleme comerciale	10

2.5.5 Deprecierea activelor nefinanciare

La fiecare dată de raportare, Societatea verifică dacă există indicii de depreciere a activelor. Dacă există un astfel de indiciu, sau în situația în care se impune testarea valorii contabile a unei imobilizări necorporale, Societatea estimează valoarea recuperabilă a activului. Valoarea recuperabilă a unui activ este cea mai mare valoare dintre valoarea justă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar (UGN) minus costurile de vânzare și valoarea sa de utilizare. Valoarea recuperabilă se calculează pentru fiecare activ în parte cu excepția cazului în care un activ nu generează intrări de numerar care să fie în mare măsură independente de cele generate de alte active sau grupuri de active. În cazul în care valoarea contabilă a unui activ sau UGN depășește suma care urmează să fie recuperată, aceasta este considerată depreciată și este redusă la valoarea recuperabilă a acestuia. Pentru evaluarea valorii de utilizare, fluxurile de trezorerie viitoare estimate sunt actualizate la valoarea actuală folosind rata înainte de impozitare care să reflecte evaluările curente de pe piață ale valorii-timp a banilor și ale riscurilor specifice activului. Pentru determinarea valorii juste minus costul de vânzare, sunt luate în calcul tranzacțiile recente de pe piață, dacă acestea sunt disponibile. În cazul în care nu există astfel de tranzacții, se ia în considerare modelul de evaluare adecvat. Aceste calcule sunt confirmate de prețuri cotate pe piața de capital pentru societățile cotate la bursă sau de alți factori disponibili care indică valoarea justă.

Pierderile din depreciere privind operațiunile continue sunt recunoscute în contul de profit sau pierderi din acele categorii de cheltuieli corespunzătoare cu funcția activului depreciat.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.5 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.5.5 Deprecierea activelor nefinanciare (Continuare)

Pierderea din depreciere recunoscută anterior este reluată numai în cazul în care s-a produs o modificare a estimărilor utilizate pentru a determina valoarea recuperabilă de la recunoașterea ultimei pierderi din depreciere. Într-o astfel de situație, valoarea contabilă a activului este determinat să crească până la valoarea sa recuperabilă. Valoarea majorată a respectivului activ nu trebuie să depășească valoarea contabilă, netă de amortizare, care ar fi fost determinată în cazul în care în exercițiile anterioare nu ar fi fost recunoscută o pierdere din depreciere pentru activul în cauză. O astfel de reluare este recunoscută în contul de profit sau pierdere, cu excepția situației în care activul este contabilizat la valoarea reevaluată, situație în care reluarea pierderii din deprecierea unui activ trebuie tratată ca o creștere din reevaluare.

2.5.6 Active financiare

Recunoașterea inițială și evaluarea activelor financiare

Activele financiare sunt clasificate active financiare evaluate la cost amortizat, active financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere, alte active financiare. Societatea stabilește clasificarea activelor financiare la recunoașterea lor inițială.

Activele financiare sunt recunoscute inițial la valoarea justă plus costurile tranzacției care pot fi atribuite direct achiziției.

Clasificarea activelor financiare este determinată de caracteristicile fluxului de trezorerie și de modelul de afaceri în care este detinut activul.

Societatea dispune de două categorii de clasificare a activelor financiare:

• **Active financiare la costul amortizat**

Un activ financiar trebuie evaluat la costul amortizat dacă sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

- (a) activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține activele financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale și
- (b) termenii contractuali ai activului financiar generează, la anumite date, fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

• **Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere**

După recunoașterea inițială, activele financiare care intra în această categorie sunt evaluate la valoarea justă. Toate castigurile și pierderile înregistrate ca urmare a modificărilor la valoarea justă a activelor financiare care intra în această categorie sunt recunoscute, în profit sau pierdere.

Deprecierea activelor financiare

La fiecare dată de raportare, Societatea evaluează măsura în care există vreo dovadă obiectivă că un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat. Un activ financiar sau un grup de active financiare se consideră a fi depreciate numai atunci când există dovezi obiective de depreciere ca urmare a unui sau mai multor evenimente care au avut loc după contabilizarea inițială a activului (un "eveniment de pierdere" înregistrat) iar acel eveniment de pierdere are un impact asupra viitoarelor fluxuri de numerar estimate ale activului financiar sau ale grupului de active financiare care pot fi estimate în mod fiabil. Dovezile din depreciere pot include indicații conform cărora debitorul sau un grup de debitori se află într-o situație financiară dificilă, în situație de incapacitate de plată sau de abatere de la plata dobânzilor sau a principalului, probabilitatea că vor intra în procedura de faliment sau altă procedură de reorganizare

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări si raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.5 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.5.6 Active financiare (Continuare)

financiară și atunci când datele care pot fi observate indică faptul că există o scădere măsurabilă în viitoarele fluxuri de numerar estimate, ca de exemplu modificări ale arieratelor sau alte condiții economice corelate riscului de neplată. Valoarea pierderii din depreciere, pentru activele evaluate la cost amortizat, reprezintă diferența dintre costul amortizat al activului financiar și valoarea prezentă a fluxurilor de numerar viitoare estimate actualizate la rata inițială a dobânzii efective a activului. Valoarea pierderii din depreciere, pentru un instrument de capital, reprezintă diferența dintre valoarea contabilă a activului financiar și valoarea justă a acestuia.

Derecunoașterea activelor financiare

Un activ financiar (sau, dacă este cazul, o parte dintr-un grup de active financiare similare) este derecunoscut în următoarele situații:

- Când au expirat drepturile de a primi fluxuri de numerar din active;
- Când Societatea își rezervă dreptul de a primi fluxuri de numerar din active sau când își asumă obligația contractuală de a plăti integral contravaloarea fluxurilor de numerar primite fără întârziere de plată către terțe părți în temeiul unui acord "de trecere";
- Când Societatea a transferat majoritatea riscurilor și beneficiilor aferente activului financiar;
- Când Societatea nu a transferat și nici nu a păstrat majoritatea riscurilor și beneficiilor aferente activului, dar a păstrat controlul asupra activului transferat.

Valoarea justă a instrumentelor financiare

Valoarea justă este pretul care ar fi primit din vânzarea unui activ sau platit pentru transferul unei datorii în cadrul unei tranzacții reglementate între participanții de pe piața la data evaluării.

Ierarhia valorii juste depinde de datele de intrare utilizate în tehnicile de evaluare a acestora, existând trei nivele de clasificare. În ierarhia valorii juste, nivelul prioritar îl ocupă prețurile cotate (neajustate) pe piețele active pentru active sau datorii identice (date de intrare de nivelul 1), iar cel mai scăzut nivel de prioritate este cel al datelor de intrare neobservabile (date de intrare de nivelul 3).

Cea mai bună dovadă a valorii juste o reprezintă prețurile cotate pe o piață activă. Dacă piața pentru un instrument financiar nu este activă, Societatea stabilește valoarea justă utilizând tehnici de evaluare, bazate fie pe date observabile din piață (date de intrare de nivelul 2), fie pe date neobservabile (date de intrare de nivelul 3).

O piață pentru un activ sau o datorie financiară este considerată o piață activă dacă de pe această piață se pot obține cu ușurință și în mod regulat prețuri ce reflectă tranzacții efectuate în condiții normale de la o bursă de valori, broker, dealer, serviciu de pricing, etc.

Valoarea justă a instrumentelor financiare care sunt tranzacționate activ pe piețe financiare organizate este determinată prin referire la prețurile de piață cotate pentru active sau la prețul oferit pentru datorii, la încheierea zilei la data de raportare, fără nici o deducere pentru costuri aferente tranzacției.

Pentru toate celelalte instrumente financiare care nu sunt tranzacționate pe o piață activă, valoarea justă este determinată utilizând tehnici de evaluare corespunzătoare pe baza celor mai bune estimări ale Societății cu privire la cele mai adecvate ipoteze.

Valoarea justă a depozitelor la instituțiile de credit cu rata de dobândă variabilă este aproximată de valoarea lor contabilă.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.5 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.5.6 Active financiare (Continuare)

Din punct de vedere al ierarhiei valorii juste, Societatea clasifică activele financiare astfel:

- Nivelul 1 (preturi cotate de pe piețele active pentru active sau datorii identice): activele financiare desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere.
- Nivelul 2 (tehnici de evaluare pentru care elementele de bază care sunt semnificative în stabilirea valorii juste sunt observabile în mod direct sau indirect): activele financiare disponibile în vederea vânzării, respectiv titluri de stat.
- Nivelul 3 (tehnici de evaluare pentru care elementele de bază care sunt semnificative în stabilirea valorii juste nu sunt observabile): alte active financiare.

2.5.7 Reasigurare

Societatea cedează riscul de asigurare în cursul normal al afacerilor care se adresează tuturor societăților comerciale. Activele de reasigurare reprezintă soldurile care revin societăților de reasigurare. Sumele recuperabile de la reasiguratori sunt estimate printr-o modalitate care să corespundă cu provizioanele pentru daunele datorate sau creanțele stabilite asociate cu polițele asiguratorilor și sunt în conformitate cu contractul de reasigurare aferent.

La fiecare dată de raportare sau mai frecvent, activele de reasigurare sunt revizuite pentru depreciere, atunci când există factori care indică deprecierea în cursul exercițiului financiar. Deprecierea apare atunci când există o probă obiectivă ca rezultat al unui eveniment care s-a petrecut după recunoașterea inițială a activului de reasigurare, și anume că este posibil ca Societatea să nu primească toate sumele care îi sunt datorate conform termenilor contractuali și acel eveniment are un impact care poate fi evaluat în mod fiabil asupra sumelor pe care Societatea le va primi de la reasurator. Pierderea din depreciere este înregistrată în contul de profit sau pierdere.

Activele de reasigurare sunt derecunoscute atunci când drepturile contractuale sunt stinse sau expiră sau când contractul este transferat unei terțe părți.

Cedarile conform contractelor de reasigurare nu eliberează Societatea de obligațiile pe care le are față de detinatorii polițelor de asigurare.

Activele sau datoriile din reasigurare sunt derecunoscute atunci când drepturile contractuale sunt stinse sau expiră sau când contractul este transferat unui tert.

2.5.8 Creanțe și datorii de asigurare

Creanțele de asigurare sunt recunoscute inițial la cost, reprezentând valoarea justă a contravalorii plătite pentru achiziția acestora. Acestea includ sume datorate și creanțe de la agenți, brokeri și titularii de contracte de asigurare.

Evaluarea ulterioară a creanțelor se face la valoarea lor probabilă de încasare.

Valoarea contabilă a creanțelor de asigurare este revizuită pentru depreciere de fiecare dată când evenimente sau schimbări de împrejurare indică posibilitatea nerecuperării valorii contabile, cu pierderea din depreciere înregistrată în contul de profit sau pierdere.

Creanțele de asigurare sunt derecunoscute când criteriile de depreciere privind activele financiare, conform celor menționate în paragraful 2.5.6, au fost întrunite.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări si raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.5 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.5.8 Creanțe și datorii de asigurare (Continuare)

Datoriile de asigurare sunt evaluate la valoarea lor nominală reprezentând valoarea justă a contravalorii ce urmează a fi plătită asiguraților pentru contracte de asigurare reziliate și la remunerarea intermediarilor care acționează în numele Societății.

2.5.9 Impozitul pe profit curent și amânat

Impozitul pe profit curent

Creanțele și datoriile privind impozitul pe profit curent sunt evaluate la valoarea care se așteaptă a fi recuperată de la sau plătită către autoritățile fiscale. Ratele de impozitare și legile fiscale utilizate pentru calcularea sumelor sunt cele care sunt adoptate sau în mare măsură adoptate la data de raportare în legislația națională. Impozitul este recunoscut în contul de profit sau pierdere, exceptând situația în care se referă la elementele recunoscute în alte venituri globale sau direct în capitalurile proprii. Taxa privind impozitul pe profit curent se calculează pe baza legislației fiscale adoptate în mod concret la sfârșitul perioadei de raportare din Republica Moldova. Conducerea evaluează periodic pozițiile prezentate în declarațiile fiscale cu privire la situațiile în care reglementările aplicabile referitoare la impozitare sunt supuse interpretării și constituie provizioane dacă este cazul.

Rata privind impozitul pe profit pentru anul 2022 s-a menținut ca și în anul 2021 în mărime de 12%, fiind aleasă metoda de achitare conform sumei prognozate a impozitului pe profit curent care urmează a fi achitat în anul fiscal.

Impozitul pe profit amânat

Impozitul amânat este prezentat aplicând metoda bilanțieră privind diferențele temporare la data de raportare între bazele de impozitare ale activelor și datoriilor și valoarea contabilă a acestora în vederea raportării financiare.

Creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt evaluate la ratele de impozitare preconizate a fi aplicate pentru exercitiul în care activul este realizat sau datoria este decontată, pe baza ratelor de impozitare (și a legilor fiscale) care au fost adoptate sau în mare măsură adoptate până la data de raportare.

Creanțele privind impozitul amânat sunt recunoscute pentru toate diferențele temporare deductibile, pentru creditele fiscale neutilizate și orice pierderi fiscale neutilizate, în măsura în care este probabil să fie disponibil un profit impozabil față de care să poată fi utilizate diferențele temporare deductibile și creditele fiscale neutilizate precum și orice pierderi fiscale neutilizate.

Valoarea contabilă a creanțelor privind impozitul amânat este revizuită la fiecare dată de raportare și redusă în măsura în care nu mai este probabil să fie disponibil suficient profit impozabil pentru a permite utilizarea beneficiului unei părți a creanței privind impozitul pe profit amânat sau al totalității acestora. Creanțele privind impozitul amânat nerecunoscute sunt evaluate la fiecare dată de raportare și se recunosc în măsura în care a devenit probabil faptul că profitul impozabil viitor va permite recuperarea creanței privind impozitul amânat.

Creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt compensate dacă există un drept legal de compensare a creanțelor privind impozitul curent cu datoriile privind impozitul pe profit curent iar impozitele amânate se referă la aceleași entități impozabile și la aceeași autoritate fiscală.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.5 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.5.10 Numerar și echivalente de numerar

Numerarul și echivalentul de numerar includ numerar la bancă și în casă și depozite pe termen scurt cu date inițiale de scadență de trei luni sau mai puțin de trei luni din situația poziției financiare. În vederea elaborării situației fluxurilor de trezorerie, numerarul este constituit din lichidități și conturi curente la bancă, minus overdrafturi existente.

2.5.11 Cheltuieli anticipate

Cheltuielile suportate în perioada de gestiune dar care se referă la perioadele de gestiune ulterioare se recunosc ca cheltuieli anticipate. Pe măsura survenirii perioadelor, cheltuielile anticipate se decontează la cheltuieli curente după metoda liniară.

2.5.12 Capitalul social

Acțiuni ordinare

Acțiunile ordinare sunt clasificate drept capitaluri proprii. Costurile incrementale direct atribuibile emiterii de acțiuni ordinare sunt recunoscute drept deducere din capitalurile proprii, net de orice efecte fiscale.

Dividende

Dividendele privind acțiunile ordinare sunt recunoscute ca datorii în perioada în care acestea sunt declarate.

2.5.13 Beneficiile angajaților

Beneficiile angajaților pe termen scurt includ salariile, premiile, concediul anual plătit și contribuțiile de asigurări sociale. Beneficiile angajaților pe termen scurt sunt evaluate pe o bază neactualizată și sunt recunoscute drept cheltuieli în momentul în care sunt suportate.

O datorie este recunoscută pentru valoarea care se așteaptă a fi plătită ca bonus în numerar pe termen scurt sau în cazul planurilor de participare la profit în situația în care Societatea are o obligație prezentă legală sau implicită la data bilanțului de a efectua astfel de plăți, ca urmare a serviciului trecut prestat de către salariat, și dacă obligația poate fi estimată în mod fiabil.

În cursul desfășurării activității, Societatea efectuează plăți către Casa Națională de Asigurări Sociale și către Casa Națională de Asigurări Medicale în numele angajaților săi din Republica Moldova pentru pensie și sănătate. Toți angajații Societății sunt membri și sunt, de asemenea, obligați prin lege să plătească contribuții definite (incluse în contribuțiile la asigurările sociale) către planul de pensii de stat din Moldova (plan de contribuții determinate). Toate contribuțiile relevante către planul de pensii de stat din Moldova sunt recunoscute drept cheltuieli în profit sau pierdere pe măsură ce sunt suportate. Societatea este scutită de orice obligație suplimentară.

Societatea nu operează nici un regim de pensii independent și, prin urmare, nu are nici o obligație în ceea ce privește pensiile. Societatea nu operează nici un alt plan de beneficii determinate sau vreun plan de beneficii după pensionare. Societatea nu are nici o obligație să ofere servicii suplimentare foștilor sau actualilor angajați.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.5 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.5.14 Datorii comerciale și alte datorii

Datoriile din credite comerciale și alte datorii similare sunt evaluate la valoarea lor nominală reprezentând valoarea justă a contravalorii ce urmează a fi plătită pentru bunurile primite și pentru serviciile prestate facturate Societății.

2.5.15 Rezerve de asigurări

Rezerva primei neciștigate (RPN) se calculează în baza registrelor contractelor valabile pe tipuri de asigurări la data de raportare. RPN se calculează pentru fiecare contract de asigurare, ținând cont de începutul și sfârșitul valabilității lui, precum și de mărimea primei brute subscrise.

Rezerva de daune declarate dar nesoluționate (RDDN) este formată din totalitatea dosarelor de dauna pentru care s-a declarat dauna, dar nu a fost soluționată până la data raportării. Metoda de înregistrare în baza de date a reclamațiilor de daune este "claim by claim". RDDN se indexează cu 3% pentru a acoperi cheltuielile de administrare a daunelor, precum și variația daunei la dosarele unde valoarea ei a fost stabilită preventiv.

Totodată, în baza IAS 10 Evenimente ulterioare datei bilanțului, care prevede că urmare a apariției unor evenimente favorabile sau nefavorabile, care au loc între data bilanțului și data la care situațiile financiare anuale sunt autorizate de auditorii externi, Societatea ajustează valoarea RDDN, pentru a reflecta evenimentele ulterioare datei bilanțului. Astfel, în cazul în care după 31.12.2022 sunt recepționate documente (debit note suplimentare, evaluări finale a mărimii daunei prezentate de evaluatorul independent, etc), ce confirmă că daunele declarate, dar nesoluționate la data bilanțului trebuie majorate sau reduse, Societatea ajustează RDDN.

Rezerva de daune neavizate (RDN) se calculează prin trei metode: Chain Ladder, Rata daunei și Bornhuetter-Ferguson pe baza daunelor apărute și estimarea daunelor finale prin rata daunei. La calculul RDN prin metodele Ratei daunei și Bornhuetter-Ferguson se utilizează rata daunei prognozată pentru dezvoltarea daunei finale doar pentru perioadele unde daunele nu sunt dezvoltate până la sfârșit, ținând cont de daunele curente și trecute, folosind o medie cu ajustarea ei individual pe tipuri de asigurare.

Rezerva riscurilor neexpirate (RRN) se calculează în baza estimării daunelor ce vor apărea după încheierea perioadei de gestiune aferente contractelor de asigurare în vigoare la data calculului, în mărimea în care valoarea estimată a acestor daune viitoare depășește rezerva de prime neciștigate. La calculul rezervei riscurilor neexpirate se folosește rata operațională combinată.

Pentru a verifica suficiența rezervelor, Societatea utilizează testele de adecvanță: testul LAT pentru a verifica suficiența rezervei de prime neciștigate pe tipuri de asigurare, și testele run-off pentru rezervele de daune.

Calcularea rezervelor tehnice de asigurare este reglementată prin Hotărârea CNPF Nr. 1/5 din 11.01.2011 "Cu privire la aprobarea Regulamentului privind rezervele tehnice de asigurare", precum și propriilor regulamente interne.

2.5.16 Provizioane

Pretenții legale sunt recunoscute când:

- Societatea are o obligație juridică curentă sau implicită generată de un eveniment anterior;
- este foarte probabil că o ieșire de resurse va fi necesară pentru stingerea obligației;

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări si raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.5 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.5.16 Provizioane (Continuare)

- suma a fost estimată în mod fiabil.

Provizioanele sunt evaluate la valoarea actualizată a cheltuielilor estimate a fi necesare pentru stingerea obligației utilizând o rată înainte de impozitare care să reflecte evaluările curente de piață ale valorii-timp a banilor și ale riscurilor specifice datoriei.

Majorarea provizionului datorată trecerii timpului este recunoscută drept cheltuială cu dobândă.

2.5.17 Recunoașterea veniturilor

Primele de asigurare

Primele de asigurare se raportează la venit la subscriere. În cazul în care o primă se plătește în rate, Societatea recunoaște la venituri prima totală înregistrând rezerva primei necistigate pentru transe scadente carora nu a venit. Primele prelucrate/înregistrare într-o lună sunt considerate drept prime subscrise la acea lună.

Primele brute subscrise de asigurare cuprind toate primele de încasat pentru întreaga perioadă de acoperire prevăzută de contractele încheiate pe parcursul perioadei contabile. Acestea sunt recunoscute la data la care începe valabilitatea poliței de asigurare. Primele includ orice modificare care rezultă din perioada contabilă pentru primele de încasat privind activitățile înregistrare în perioadele contabile anterioare.

Primele colectate de intermediari și neîncasate încă sunt incluse în premiile subscrise.

Primele neîncasate sunt acele prime subscrise într-un an care face referire la perioadele de risc de după data de raportare. Primele neîncasate se calculează folosind metoda "pro rata temporis". Proporția atribuibilă perioadelor ulterioare este raportată ca provizion pentru primele neîncasate.

2.5.18 Despăgubiri si cheltuieli privind despăgubirile

Despăgubirile privind asigurările generale și de sănătate includ toate despăgubirile care apar în timpul anului, indiferent dacă sunt sau nu înregistrate, costurile interne și externe de gestionare a cererilor care sunt direct legate de evaluarea și soluționarea despăgubirilor, și alte ajustări legate de despăgubirile anilor precedenți.

2.5.19 Cheltuieli de achiziție reportate

Cheltuielile de achiziție reportate reprezintă partea cheltuielilor de achiziție care corespunde perioadei neexpirate a riscului pentru contractele în vigoare la data întocmirii bilanțului sau la oricare altă dată de raportare, și care este raportată dintr-o perioadă gestionară (de raportare) în perioade gestionare (de raportare) următoare.

Cheltuielile de achiziție includ cheltuieli ocazionate de încheierea contractelor de asigurare și cuprind toate comisioanele, bonusuri, tantieme, cheltuielile de publicitate și de locațiune, sau alte cheltuieli administrative legate de prelucrarea cererilor și de eliberarea polițelor de asigurare.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.5 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.5.19 Cheltuieli de achiziție reportate (Continuare)

Cheltuielile de achiziție reportate sunt calculate numai pentru contracte de asigurare în vigoare, după o formulă pentru fiecare contract:

$$\frac{\text{Sfirsitul asigurării} - \text{Data raportării}}{\text{Sfirsitul asigurării} - \text{Începutul asigurării}} \times \text{Suma cheltuielilor de achiziție pentru contract}$$

Calculul cheltuielilor de achiziție reportate se efectuează la finalul fiecărui trimestru.

Evaluarea ulterioară

Cheltuielile de achiziție reportate, sunt evaluate ulterior la cost amortizat. Rata de amortizare este calculată în baza formulei prezentate mai sus.

Derecunoasterea

Cheltuielile de achiziție reportate sunt derecunoscute după amortizarea integrală a acestora sau când se estimează că nu mai pot fi recuperate.

2.5.20 Contracte de leasing

IFRS 16 Contracte de leasing („IFRS 16”) care înlocuiește IAS 17, introduce o nouă definiție a contractelor de leasing și confirmă clasificarea actuală în cele 2 tipuri de leasing (financiar și operațional) în tratamentul contabil aplicat de către locator. În ceea ce privește tratamentul contabil aplicat de către locator, noul standard contabil prevede, pentru toate tipologiile de leasing, recunoașterea unui activ, reprezentând dreptul de utilizare a activului suport, în același timp cu recunoașterea unei datorii pentru viitoarele plăți care rezultă din contractul de leasing.

La recunoașterea inițială, acest activ este evaluat având la bază fluxurile de numerar aferente contractelor de leasing. După recunoașterea inițială, dreptul de utilizare va fi evaluat având ca bază regulile cu privire la active reglementate de IAS 16, IAS 38 sau IAS 40 și prin urmare, aplicând modelul bazat pe cost, mai puțin deprecierea acumulată și orice pierderi din depreciere acumulate. Dreptul de utilizare al activelor este amortizat pe durata contractului de leasing. Datoria aferentă leasingului este inițial evaluată la valoarea actualizată a plăților de leasing platibile pe durata contractului de leasing, actualizată la rata implicită în contractul de leasing, dacă aceasta poate fi determinată cu ușurință. Dacă aceasta rată nu poate fi determinată cu ușurință, locatorul va folosi rata sa de împrumut incrementală.

Societatea a făcut o evaluare a prevederilor IFRS 16 și a decis că acestea nu au un impact semnificativ și că Societatea nu este angajată în contracte semnificative care ar intra în domeniul de aplicare al IFRS 16. Pentru anul 2022, Societatea nu a recunoscut valoarea netă a activului și respectiv a datoriei drept valoarea netă a dreptului de utilizare a activului și respectiv a datoriei la momentul aplicării inițiale. În schimb, plățile de leasing operațional sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe baza metodei liniare pe durata contractului de leasing.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.5 Politici contabile semnificative (Continuare)

2.5.21 Venit din dobândă

Venitul din dobândă se recunoaște la momentul sporirii de dobânzi utilizând rata efectivă a dobânzii.

2.5.22 Costul de finanțare

Dobânda plătită este recunoscută în contul de profit și pierdere la momentul sporirii și se calculează folosind metoda ratei efective a dobânzii. Dobânda sporită este inclusă în valoarea contabilă a datoriei financiare ca o parte componentă.

2.6 Estimări și raționamente contabile esențiale

Întocmirea rapoartelor financiare în conformitate cu standardele IFRS impune managementului să facă estimări și ipoteze, care afectează sumele și soldurile raportate în situațiile financiare și notele care le însoțesc. Aceste estimări se bazează pe informații disponibile la data întocmirii rapoartelor financiare. Prin urmare, rezultatele reale pot fi diferite de estimări.

Societatea face estimări și ipoteze care afectează valorile contabile ale activelor și datorilor în cadrul următorului exercițiu financiar. Estimările și evaluările se realizează în mod continuu pe baza experienței istorice și a altor factori, inclusiv așteptări cu privire la evenimente viitoare considerate rezonabile în circumstanțele date.

a) Datoria finală decurgând din cererile de despăgubire depuse în baza contractelor de asigurare
Având în vedere această incertitudine, nu este posibilă determinarea evoluției viitoare a cererilor de despăgubire legate de expunerea la azbest cu același grad de viabilitate ca în celelalte tipuri de despăgubire.

În ceea ce privește contractele de asigurare generală, estimările trebuie făcute atât pentru costul final estimat al cererilor privind daune declarate și raportate, cât și pentru costul final estimat privind daunele neraportate dar întâmplare la data de raportare. Poate fi vorba de o perioadă semnificativă de timp înainte de stabilirea cu certitudine a costului final al daunelor.

Costul final al creanțelor restante este estimat folosind diferite tehnici actuariale de proiectare a daunelor, precum metoda "Chain Ladder".

Evaluările, estimările și ipotezele sunt utilizate în evaluarea corectă a prevederilor privind provizionul pentru primele neîncasate. Estimarea este impusă de asemenea și pentru a stabili dacă modelul serviciului de asigurare prevăzut de contract solicită amortizarea premiilor neîncasate pe altă bază decât alocarea proporțională în timp.

b) Depreciere

O pierdere din depreciere este recunoscută la valoarea cu care valoarea contabilă a activului depășește valoarea recuperabilă. Pentru stabilirea valorii recuperabile, managementul estimează fluxurile viitoare de numerar și stabilește o rată adecvată a dobânzii pentru a calcula valoarea actuală a acestor fluxuri de numerar. În procesul de evaluare a fluxurilor de numerar viitoare, managementul face estimări cu privire la rezultatele operaționale viitoare. Aceste ipoteze se referă la evenimente și circumstanțe viitoare. Rezultatele reale pot varia și pot modifica semnificativ activele Societății în cadrul exercițiului financiar următor.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6 Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

Principalele ipoteze folosite în estimarea rezervelor tehnice pentru asigurări generale

Principala ipoteză care stă la baza estimării rezervelor tehnice pentru asigurări generale este cea legată de faptul că dezvoltarea viitoare a daunelor va urma un tipar similar de dezvoltare cu cel observat în trecut. Această ipoteză se referă la valoarea medie a daunei, frecvența de apariție a daunelor, costurile de soluționare a daunelor, durata medie de soluționare a unei daune.

Modelele folosite pentru estimarea costurilor cu daunele sunt Chain Ladder, Rata daunei și Bornhuetter-Ferguson.

Raționamentele profesionale sunt revizuite cu regularitate, dar în special atunci când se schimbă condițiile de piață, la lansarea de noi produse, schimbarea cadrului legislativ, alte schimbări cum ar fi creșterea numărului de fraude depistate. Alte condiții care ar putea afecta rezervele tehnice ar fi cursul de schimb leu/euro, rata dobânzii, rata inflației.

Societatea are posibilitatea de a modifica prima de asigurare la reînnoirea unei polițe. De asemenea, poate stabili frânșize și poate refuza plata daunelor considerate frauduloase.

3. Modificări ale politicilor contabile

3.1 Standarde și interpretări de standarde noi sau modificate care intră în vigoare pentru perioadele anuale care încep după 1 ianuarie 2022

Următoarele modificări intră în vigoare pentru perioada care începe la 1 ianuarie 2022. Aceste amendamente la diverse standarde IFRS intră în vigoare în mod obligatoriu pentru perioadele de raportare care încep la 1 ianuarie 2022 sau după această dată. A se vedea notele aplicabile pentru detalii suplimentare privind modul în care modificările au afectat Societatea.

Contracte oneroase - Costul de îndeplinire a unui contract (Amendamente la IAS 37)

IAS 37 definește un contract oneros ca fiind un contract în care costurile inevitabile de îndeplinire a obligațiilor prevăzute în contract depășesc beneficiile economice preconizate a fi primite în baza acestuia.

Modificările la IAS 37.68A clarifică faptul că costurile legate direct de contract constau atât în:

- Costurile suplimentare de îndeplinire a contractului respectiv - de exemplu, manopera directă și materialele; și
- o alocare a altor costuri care sunt legate direct de îndeplinirea contractelor: de exemplu, alocarea cheltuielilor de amortizare pentru imobilizările corporale utilizate pentru îndeplinirea contractului.

Aceste modificări nu au avut niciun impact asupra situațiilor financiare ale Societății.

Există mai multe standarde, amendamente la standarde și interpretări care au fost emise de IASB și care intră în vigoare în perioadele contabile viitoare, pe care Societatea a decis să nu le adopte anticipat.

Următoarele amendamente sunt în vigoare pentru perioada care începe la 1 ianuarie 2023:

- Prezentarea politicilor contabile (Amendamente la IAS 1 și la IFRS Practice Statement 2).
- Definiția estimărilor contabile (Amendamente la IAS 8);
- Impozitul amânat legat de activele și datoriile care decurg dintr-o singură tranzacție (Amendamente la IAS 12).

3. Modificări ale politicilor contabile (Continuare)

3.1 Standarde și interpretări de standarde noi sau modificate care intră în vigoare pentru perioadele anuale care încep după 1 ianuarie 2022 (Continuare)

Următoarele amendamente sunt în vigoare pentru perioada care începe la 1 ianuarie 2024:

- IFRS 16 Contracte de leasing (Amendament - Datoria într-o vânzare și leaseback).
- IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare (Amendament - Clasificarea pasivelor ca fiind curente sau necirculate)
- IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare (Amendament - Datorii pe termen lung cu clauze)

Societatea evaluează în prezent impactul acestor noi standarde contabile și amendamente. Societatea nu consideră că amendamentele la IAS 1 vor avea un impact semnificativ asupra clasificării pasivelor sale, deoarece elementul de conversie din instrumentele sale de datorie convertibile este clasificat ca instrument de capitaluri proprii și, prin urmare, nu afectează clasificarea datoriei sale convertibile ca pasiv netranzactionabil.

Societatea nu se așteaptă ca niciun alt standard emis, dar care nu a intrat încă în vigoare, să aibă un impact semnificativ asupra activității.

Amendamente aduse IFRS 4: Aplicarea IFRS 9 Instrumente financiare cu IFRS 4 Contracte de asigurare (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după data de 1 ianuarie 2018).

Modificările abordează preocupările legate de implementarea IFRS 9, înainte de implementarea standardului de înlocuire a IFRS 4 elaborat în prezent de către IASB. Modificările introduc două soluții optionale. O soluție este o scutire temporară de la IFRS 9, amanând practic aplicarea sa pentru unii asiguratori. Cealaltă este o abordare de suprapunere a prezentării pentru a atenua volatilitatea care poate apărea în momentul aplicării IFRS 9 înainte de viitorul standard privind contractele de asigurare. Astfel, societățile de asigurare au opțiunea de a aplica pentru prima dată acest standard începând cu data de 01.01.2023. *Societatea a decis că va amana aplicarea IFRS 9 până la data intrării în vigoare a noului standard pentru contractele de asigurare (IFRS 17), previzionată pentru 1 ianuarie 2024, aplicând excepția temporară de aplicare a IFRS 9 așa cum a fost descrisă în prevederile IFRS 17.* Având în vedere planificarea de implementare previzionată pentru 1 ianuarie 2023, Societatea nu este, la acest moment, în măsură să estimeze rezonabil impactul adoptării acestui standard.

3.2 Modificări în politici contabile și retratări a datelor comparative

La 31 decembrie 2022, formatul Situației poziției financiare și Situației rezultatului global a fost modificat față de cel prezentat în 2021 pentru a asigura o mai bună prezentare a datelor financiare utilizatorilor situațiilor financiare.

În Situația poziției financiare au fost înlocuite noțiunile Activele Corporale și necorporale cu noțiunile Imobilizări Corporale și necorporale. Alte investiții financiare au fost divizate în Valori mobiliare de stat, Depozite și împrumuturi. Rezerve tehnice au fost împărțite în funcție de tipurile de rezerve. Au fost excluse elemente precum Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune și Avansuri primite.

În Situația rezultatului global au fost descifrate mai detaliat Prime nete câștigate, Daune apărute, Cheltuieli operaționale a fost înlocuită noțiunea Variația altor rezerve tehnice cu Variația rezervei riscurilor neexpirate.

La 31 decembrie 2022, Societatea a identificat anumite erori în informațiile financiare întocmite pentru perioade anterioare.

Acestea au fost corectate prin retratarea fiecărei poziții afectate din Situația poziției financiare individuale și Situația rezultatului global individual. Impactul corecțiilor asupra capitalurilor proprii (la 31 decembrie 2021) a fost prezentat distinct în Situația modificărilor capitalurilor proprii.

3. Modificări ale politicilor contabile (Continuare)

3.2 Modificări în politici contabile și retratari a datelor comparative (Continuare)

Descrierea principalelor corecții este următoarea:

- a. S-au făcut ajustări privind înregistrarea impozitelor calculate în urmă controlului fiscal efectuat în anul 2022. Astfel, a fost micșorat rezultatul raportat și majorate alte datorii ale Societății la 31 decembrie 2021 cu 13 838 184 lei. În legătura cu acest aspect au fost modificată și Nota 19 în Situații financiare.

	31 decembrie 2021 Raportat	Corecții	31 decembrie 2021 Corectat
Profit nerepartizat	158 009 219	(13 557 785)	146 782 036
Alte datorii	6 726 674	13 557 785	20 284 459

- b. În Situația rezultatului global a fost modificată suma impozitului pe venit în urmă controlului fiscal și au fost calculate suplimentar dobânzi pentru împrumut în mărime de 4 170 859 pentru care este format și provizionul de depreciere după cum urmează:

	31 decembrie 2021 Raportat	Corecții	31 decembrie 2021 Corectat
Alte cheltuieli de funcționare	4 444 917	4 170 658	8 615 576
Profit (pierderi) din activitatea operațională	(5 573 225)	(4 170 658)	(9 743 883)
Venitul net din investiții	8 774 661	4 170 658	12 945 320
Impozit pe venit	(134 235)	44 721	(89 514)
Profit (pierderi) net(e)	2 611 001	44 721	2 566 280

- c. Au fost calculate suplimentar dobânzi pentru împrumut în mărime de 4 170 658 pentru care este format și provizionul de depreciere. În urma acestor corectări a fost modificată Nota 24 și 25 la situații financiare.

Aspectele descrise mai sus nu au avut un impact asupra fluxurilor de numerar raportate de Societate. Astfel, Situația fluxurilor de numerar nu a fost modificată.

4. Managementul riscurilor

Activitatea principală a Societății constă în asumarea de riscuri ale clienților prin intermediul diferitelor pachete de asigurări oferite. Asigurările reprezintă asumarea constientă a unor riscuri diverse și administrarea profitabilă a acestora. Una dintre responsabilitățile principale ale managementului riscurilor este aceea de a se asigura că obligațiile asumate în cadrul polițelor de asigurare pot fi satisfăcute în orice moment.

Principalele riscuri la care este expusă Societatea pot fi clasificate astfel:

- Riscul financiar – este compus din riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de piață (rata dobânzii, curs de schimb, preț de piață)
- Subscriere – riscurile reținute sunt evaluate și în funcție de gradul de probabilitate al materializării lor se utilizează alternative de transfer (reasigurare) sau de atenuare (franșize, clauze contractuale).

4. Managementul riscurilor (Continuare)

- Alte riscuri – includ riscul operațional, riscul de contagiune, riscul de concentrare, riscul fiscal, riscul reputațional.

Procese consacrate de risc management sunt utilizate pentru a identifica, analiza, evalua, raporta, controla și monitoriza aceste riscuri. Măsurile de control al riscurilor utilizate sunt evitarea, reducerea, diversificarea, transferul și acceptarea riscurilor.

Pentru managementul eficient al riscurilor au fost întocmite profilul de risc, toleranțele la risc, alături de politicile și procedurile solicitate de reglementările în vigoare sau de specificul activității și a fost definită și implementată o strategie de management al riscurilor. Obiectivul managementului riscului nu este evitarea completă a riscului, și acceptarea conștientă a riscurilor dorite și implementarea măsurilor de monitorizare și reducere a riscurilor reziduale.

4.1 Riscul financiar

Societatea este expusă următoarelor riscuri financiare:

- Riscul de credit
- Riscul de lichiditate
- Riscul de piață care include riscul de dobândă, riscul de pret și riscul valutar

4.1.1 Riscul de credit

Riscul de credit este riscul că Societatea să suporte o pierdere financiară ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor contractuale de către un client sau o contrapartidă la un instrument financiar, iar acest risc rezultă în principal din creanțele comerciale, recuperările din regrese, investițiile financiare ale Societății și din activitatea de reasigurare.

(i) Alte active financiare, inclusiv creanțe din asigurări

Baza de clienți a Societății este compusă din clienți persoane juridice și clienți persoane fizice.

Societatea calculează un provizion pentru deprecierea creanțelor care reprezintă estimările cu privire la pierderile din creanțe din asigurări, depozite la termen la bănci, alte creanțe și creanțe din regrese. Prima componentă a acestei ajustări este componenta de pierdere specifică aferentă clienților incerti pentru care a fost început procesul de recuperare a creanțelor. A doua este componenta de pierdere colectivă corespunzând pierderilor care au fost suportate, dar nu au fost încă identificate, fiind calculate pe baza analizei pe vechimi a creanțelor folosind rate de pierdere estimate pe baza experienței trecute.

(ii) Investiții financiare

Societatea își limitează expunerea la riscul de credit investind numai în instrumente lichide emise de contrapartide care au o calitate a creditului bună. Conducerea monitorizează constant calitatea creditului și, având în vedere că Societatea a investit numai în instrumente cu o calitate a creditului ridicată, conducerea nu se așteaptă că aceste contrapartide să nu își îndeplinească obligațiile contractuale.

(iii) Reasigurare

Societatea își limitează expunerea la riscul de credit din cedările în reasigurare prin colaborarea cu reasiguratorii cu rating bun (cel puțin „BBB+”) și prin monitorizarea expunerilor pentru evitarea concentrării riscului.

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

4. Managementul riscurilor (Continuare)**4.1 Riscul financiar (Continuare)****4.1.1 Riscul de credit (Continuare)**

Societatea monitorizează expunerea la riscul de credit prin analiza vechimii creanțelor pe care le detine, astfel cum este reflectat în tabelele de mai jos.

Denumire	TOTAL la 31 decembrie 2021	Curente	Restante sub 90 zile (neprovizionate)	Restante între 90 și 360 zile (neprovizionate)	Restante peste 360 zile
Creanțe de asigurare	67 704 683	17 452 493	14 236 402	7 993 128	28 022 660
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(28 022 660)</i>				<i>(28 022 660)</i>
Total	39 682 023	17 452 493	14 236 402	7 993 128	0

Denumire	TOTAL la 31 decembrie 2021	Curente și restante pînă la 360 zile	Restante peste 360 zile
Creanțe de la reasiguratori	12 694 073	527 486	12 166 587
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(12 166 587)</i>		<i>(12 166 587)</i>
Creanțe din regrese	26 197 770	3 434 807	22 762 963
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(22 762 963)</i>		<i>(22 762 963)</i>
Alte creanțe	58 956 692	1 728 046	57 228 646
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(57 228 646)</i>		<i>(57 228 646)</i>
Total	5 690 339	5 690 339	0

Denumire	TOTAL la 31 decembrie 2022	Curente	Restante sub 90 zile (neprovizionate)	Restante între 90 și 360 zile (neprovizionate)	Restante peste 360 zile
Creanțe de asigurare	89 481 261	30 033 177	25 607 510	6 451 073	27 389 501
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(27 389 501)</i>				<i>(27 389 501)</i>
Total	62 091 760	30 033 177	25 607 510	6 451 073	0

Denumire	TOTAL la 31 decembrie 2022	Curente și restante pînă la 360 zile	Restante peste 360 zile
Creanțe de la reasiguratori	13 559 143	1 392 556	12 166 587
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(12 166 587)</i>		<i>(12 166 587)</i>
Creanțe din regrese	25 751 565	2 422 671	23 328 894
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(23 328 894)</i>		<i>(23 328 894)</i>
Alte creanțe	181 284 086	1 009 318	180 274 768
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(180 274 768)</i>		<i>(180 274 768)</i>
Total	4 824 545	4 824 545	0

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.1 Riscul financiar (Continuare)

4.1.2 Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este riscul că Societatea să întâmpine dificultăți în îndeplinirea obligațiilor asociate datorilor financiare care sunt decontate prin livrarea de numerar sau livrarea unui alt activ financiar. Riscul de lichiditate al Societății este gestionat prin:

- monitorizarea viitoarelor fluxuri de numerar pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor, prin constituirea unui portofoliu adecvat de active lichide care pot fi folosite ca o sursă de finanțare sigură și care conține instrumente eligibile;
- strategia de investiții și risc (conform careia fluxurile de numerar sunt proiectate pentru o perioadă lungă de timp astfel încât eventualele decalaje sunt identificate și corectate în timp util);
- monitorizarea coeficientului de lichiditate în conformitate cu prevederile legale în vigoare astfel încât acesta să fie confortabil peste limita prevăzută prin lege.

Societatea nu are contractate împrumuturi având nevoie de lichiditate doar pentru acoperirea cheltuielilor operaționale curente și plăților pentru daunele raportate.

Deoarece o pondere semnificativă a activelor sunt investite în titluri de stat care au risc redus, riscul de lichiditate este redus.

Structura pe maturități a activelor și datorilor Societății pe baza maturităților reziduale așteptate la data de 31 decembrie 2021 este următoarea:

(in Lei)	Valoarea de bilanț	Curente	Pe termen lung
Active monetare			
Numerar și echivalente de numerar	10 988 551	10 988 551	
Creanțe de asigurare/reasigurare	43 658 186	43 658 186	
Rezerve cedate în reasigurare	52 606 514	52 606 514	
Investiții în entități afiliate	237 592 856		237 592 856
Alte investiții financiare	101 509 090	101 509 090	
Cheltuieli de achiziție reportate	22 395 985	22 395 985	
Alte creanțe	1 714 176	1 714 176	
Total active monetare	470 465 358	232 872 502	237 592 856
Datorii monetare			
Rezerve de asigurare	219 648 058	219 648 058	
Datorii privind asigurarea	4 626 654	4 626 654	
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	29 821 427	29 821 427	
Alte datorii	20 284 459	20 284 459	
Provizioane	14 054 738	14 054 738	
Total datorii monetare	288 435 336	288 435 336	
Poziția monetară netă la 31 Decembrie 2021	182 030 022	(55 562 834)	237 592 856

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

4. Managementul riscurilor (Continuare)**4.1 Riscul financiar (Continuare)****4.1.2 Riscul de lichiditate (Continuare)**

Structura pe maturitati a activelor si datoriilor Societatii pe baza maturitatilor reziduale asteptate la data de 31 decembrie 2022 este urmatoarea:

	Valoarea de bilanț	Curente	Pe termen lung
(in Lei)			
Active monetare			
Numerar și echivalente de numerar	13 509 727	13 509 727	
Creanțe de asigurare/reasigurare	65 914 038	65 914 038	
Rezerve cedate in reasigurare	46 099 313	46 099 313	
Investiții în entități afiliate	198 560 947		198 560 947
Alte investiții financiare	131 886 181	131 886 181	
Cheltuieli de achiziție reportate	31 842 714	31 842 714	
Alte creanțe	1 002 267	1 002 267	
Total active monetare	488 815 187	290 254 240	198 560 947
Datorii monetare			
Rezerve de asigurare	249 466 948	249 466 948	
Datorii privind asigurarea	5 864 938	5 864 938	
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	42 015 674	42 015 674	
Alte datorii	11 133 164	11 133 164	
Provizioane	15 069 614	15 069 614	
Total datorii monetare	323 550 338	323 550 338	
Poziția monetară netă la 31 Decembrie 2022	165 264 849	(33 296 098)	198 560 947

Tabelul de mai jos prezinta profilul de scadente bazat pe fluxurile de numerar contractuale viitoare de la 31 decembrie 2021:

	Valoarea de bilanț	Sub 1 an	1-5 ani
(in Lei)			
Active monetare			
Numerar și echivalente de numerar	10 988 551	10 988 551	
Creanțe de asigurare/reasigurare	43 658 186	43 658 186	
Rezerve cedate in reasigurare	52 606 514	52 606 514	
Investiții în entități afiliate	237 592 856		237 592 856
Alte investiții financiare	101 509 090	67 878 956	33 630 134
Cheltuieli de achiziție reportate	22 395 985	22 395 985	
Alte creanțe	1 714 176	1 714 176	
Total active monetare	470 465 358	199 242 368	271 222 990

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

Datorii monetare			
Rezerve de asigurare	219 648 058	219 648 058	
Datorii privind asigurarea	4 626 654	4 626 654	
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	29 821 427	29 821 427	
Alte datorii	20 284 459	20 284 459	
Provizioane	14 054 738	14 054 738	
Total datorii monetare	288 435 336	288 435 336	
Risc de lichiditate	182 030 022	-89 192 968	271 222 990

Tabelul de mai jos prezinta profilul de scadente bazat pe fluxurile de numerar contractuale viitoare de la 31 decembrie 2022:

	Valoarea de bilanț	Sub 1 an	1-5 ani
(in Lei)			
Active monetare			
Numerar și echivalente de numerar	13 509 727	13 509 727	
Creanțe de asigurare/reasigurare	65 914 038	65 914 038	
Rezerve cedate în reasigurare	46 099 313	46 099 313	
Investiții în entități afiliate	198 560 947		198 560 947
Alte investiții financiare	131 886 181	120 198 071	11 688 110
Cheltuieli de achiziție reportate	31 842 714	31 842 714	
Alte creanțe	1 002 267	1 002 267	
Total active monetare	488 815 187	278 566 130	210 249 057
Datorii monetare			
Rezerve de asigurare	249 466 948	249 466 948	
Datorii privind asigurarea	5 864 938	5 864 938	
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	42 015 674	42 015 674	
Alte datorii	11 133 164	11 133 164	
Provizioane	15 069 614	15 069 614	
Total datorii monetare	323 550 338	323 550 338	
Risc de lichiditate	165 264 849	-44 984 208	210 249 057

4.1.3 Riscul de piață

Riscul de piață reprezintă posibilitatea înregistrării de pierderi sau a nerealizării profiturilor estimate care rezultă, direct ori indirect, din fluctuațiile prețului de piață, ratei dobânzii sau cursului de schimb valutar aferente activelor și obligațiilor Societății.

4. Managementul riscurilor (Continuare)**4.1 Riscul financiar (Continuare)****4.1.3 Riscul de piață (Continuare)**

În consecință principalele subcategorii ale riscului de piață sunt următoarele:

- Riscul ratei dobânzii: riscul ca valoarea justă a fluxurilor de numerar viitoare sau fluxurile de numerar viitoare aferente instrumentelor financiare va fluctua odată cu variațiile ratelor de dobândă;
- Riscul valutar: riscul ca valoarea justă a fluxurilor de numerar viitoare sau fluxurile de numerar viitoare aferente instrumentelor financiare va fluctua odată cu variațiile cursurilor de schimb;
- Riscul de preț al instrumentelor financiare: riscul ca valoarea justă a fluxurilor de numerar viitoare sau fluxurile de numerar viitoare aferente instrumentelor financiare va fluctua odată cu variațiile preturilor pe piață a acestora, variație datorată altor cauze decât riscului ratei de dobândă sau riscului valutar, fie că aceste modificări sunt generate de factori specifici instrumentului financiar individual sau emitentului sau că sunt generate de factori care afectează toate instrumentele financiare similare tranzacționate pe piață.

Activele și datoriile Societății în lei și valută la 31 decembrie 2021 sunt prezentate în tabelul următor:

	Valoarea de bilanț total MDL	MDL	USD	EUR	RON
Active monetare					
Numerar și echivalente de numerar	10 988 551	9 744 486	954 348	289 717	0
Creanțe de asigurare/reasigurare	43 658 186	10 850 658	24 123 515	8 684 013	0
Rezerve cedate în reasigurare	52 606 514	46 868 036	4 196 016	1 542 462	0
Investiții în entități afiliate	237 592 856	115 274 369	0	0	122 318 487
Alte investiții financiare	101 509 090	44 246 908	48 621 848	8 640 334	0
Cheltuieli de achiziție reportate	22 395 985	22 395 985	0	0	0
Alte creanțe	1 714 176	1 690 235	18 604	5 337	0
Total active monetare	470 465 358	251 070 677	77 914 331	19 161 863	122 318 487
Datorii monetare					
Rezerve de asigurare	219 648 058	193 739 568	4 198 115	21 710 375	0
Datorii privind asigurarea	4 626 654	4 626 654	0	0	0
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	29 821 427	2 959 175	26 016 884	845 368	0
Alte datorii	20 284 459	20 284 459	0	0	0
Provizioane	14 054 738	14 054 738	0	1 800 000	0
Total datorii monetare	288 435 336	235 664 594	30 214 999	24 355 743	0
Poziția valutară netă la 31 Decembrie 2021	182 030 022	15 406 083	47 699 332	-5 193 880	122 318 487

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

4. Managementul riscurilor (Continuare)**4.1 Riscul financiar (Continuare)****4.1.3 Riscul de piață (Continuare)****31 decembrie 2021**

Depreciere MDL fata de EUR cu 10% - (519 388)

Depreciere MDL fata de USD cu 10% - 4 769 933

Depreciere MDL fata de RON cu 10% - 12 231 849

O apreciere a leului la 31 decembrie comparativ cu valutele ar fi dus la același efect, dar de sens contrar, considerînd ca restul parametrilor nu se modifică.

Activele și datoriile Societății în lei și valută la 31 decembrie 2022 sunt prezentate în tabelul următor:

	Valoarea de bilanț total MDL	MDL	USD	EUR	RON
Active monetare					
Numerar și echivalente de numerar	13 509 727	11 515 260	1 930 761	63 706	0
Creanțe de asigurare/reasigurare	65 914 038	16 016 179	37 193 567	12 704 292	0
Rezerve cedate in reasigurare	46 099 313	40 360 835	4 196 016	1 542 462	0
Investiții în entități afiliate	198 560 947	81 169 447	0	0	117 391 500
Alte investiții financiare	131 886 181	105 497 857	17 625 268	8 763 056	0
Cheltuieli de achiziție reportate	31 842 714	31 842 714	0	0	0
Alte creanțe	1 002 267	990 858	4 556	6 853	0
Total active monetare	488 815 187	287 393 150	60 950 168	23 080 369	117 391 500
Datorii monetare					
Rezerve de asigurare	249 466 948	223 558 458	4 198 115	21 710 375	0
Datorii privind asigurarea	5 864 938	5 864 938	0	0	0
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	42 015 674	0	38 920 788	3 094 886	0
Alte datorii	11 133 164	11 133 164	0	0	0
Provizioane	15 069 614	13 269 614	0	1 800 000	0
Total datorii monetare	323 550 338	253 826 174	43 118 903	26 605 261	0
Poziția valutara netă la 31 Decembrie 2022	165 264 849	33 566 976	17 831 265	-3 524 892	117 391 500

Expunerea la riscul valutar - analiză de sensibilitate

O depreciere a leului față de euro, dolar sau RON conform celor indicate mai jos ar fi determinat o creștere a profitului/pierderii Societății cu valorile prezentate mai jos. Această analiză presupune că toate celelalte variabile (rate de dobîndă, cursurile de schimb cu alte valute) rămîn constante.

Moldasig SA

Situații financiare individuale la data și pentru exercitiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate în MDL, dacă nu este indicat altfel)

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.1 Riscul financiar (Continuare)

4.1.3 Riscul de piață (Continuare)

31 decembrie 2022

Depreciere MDL fata de EUR cu 10% - (352 489)

Depreciere MDL fata de USD cu 10% - 1 783 127

Depreciere MDL fata de RON cu 10% - 11 739 150

O apreciere a leului la 31 decembrie comparativ cu valutele ar fi dus la același efect, dar de sens contrar, considerînd ca restul parametrilor nu se modifică.

Expunerea la riscul de rată a dobînzii

Riscul ratei dobînzii reprezintă riscul ca valoarea justă aferentă instrumentelor financiare sau mijloacelor bănești viitoare vor varia din cauza modificării ratei dobînzii.

Instrumentele cu rata dobînzii variabilă expune Societatea la riscul ratei dobînzii pentru mijloacele bănești, pe cînd instrumentele cu rata dobînzii fixă expune Societatea la riscul ratei dobînzii pentru valoarea justă.

Investiții financiare Societății cu rata dobînzii variabilă la 31 decembrie 2022 și 31 decembrie 2021 sunt prezentate în tabelul următor:

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Depozite plasate în băncile comerciale	68 765 630	38 076 434
Împrumuturi acordate:	745 000	496 667
Total Investiții cu rata flotanta	69 510 630	38 573 101

O creștere a dobînzilor cu 10% ar duce la profituri suplimentare în valoare de 207 783 lei (2021: 375 254 lei), o scădere a dobînzilor cu 10% ar duce la o pierdere în aceeași sumă, considerînd ca restul parametrilor nu se modifică.

4.2 Riscul de asigurare (de subscriere)

Principalul risc asociat contractelor de asigurare se datorează incertitudinii cu privire, în primul rînd, la producerea evenimentului asigurat și apoi, în cazul producerii acestuia, la suma care va trebui platită sau data la care va trebui platită. Acest risc este influențat de frecvența daunelor, de severitatea daunelor și de alți factori economici precum creșterea costurilor asociate lichidării daunei (atît directe cît și indirecte). Obiectivul Societății este de a se asigura că există suficiente rezerve pentru a acoperi aceste riscuri rezultate din polițele subscrise.

De asemenea, Societatea este preocupată să reducă expunerea la riscul de subscriere prin diversificarea portofoliului de asigurare, prin atragerea unui număr cît mai mare de clienți de pe întreg teritoriul țării, prin atragerea și menținerea acelor clienți care prezintă un risc mai mic din punct de vedere al producerii evenimentelor asigurate sau prin evitarea concentrării riscului de asigurare într-o singură linie de activitate.

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.2 Riscul de asigurare (Continuare)

Societatea gestionează aceste riscuri prin strategia sa de subscriere, deținerea unor acorduri de reasigurare adecvate și administrarea eficientă a cererilor de despăgubire. Strategia de subscriere este întocmită astfel încât să asigure diversificarea riscurilor de asigurare din punct de vedere al tipului și volumului riscului, al domeniului și localizării geografice.

Limitele de subscriere sunt stabilite pentru a aplica criteriile de selecție adecvate. De exemplu, Societatea va selecta clienții după anumite criterii prestabilite și îi va respinge pe cei care din procesul de subscriere reiese că au un risc ridicat. În același timp Societatea are dreptul de a nu reînnoi polițele individuale, poate impune franșize și are dreptul de a respinge plata unei despăgubiri dacă se dovedește a fi frauduloasă. Contractele de asigurare dau, de asemenea, dreptul Societății să caute să obțină de la terțe părți plata unora sau a tuturor costurilor asociate unor tipuri de despăgubiri (dreptul de regres).

Societatea cedează o parte din riscurile asigurate către reasiguratori. Cedarea se face atât prin tratate proporționale, cât și neproporționale. Cedarea proporțională se face prin tratate cotă-parte în scopul de a reduce expunerea globală a riscului Societății pentru anumite clase de asigurări. Reasigurarea neproporțională constă în principal din tratate excedent de daună care să acopere riscurile de catastrofă. Limitele pentru reținerea proprie la tratatele excedent de daună diferă în funcție de tipul asigurării.

Cedările în reasigurare sunt diversificate în așa fel încât să nu apară o dependență excesivă de un singur reasurator sau de un singur tratat.

Pe lângă programul general de reasigurare, Societatea cumpără și protecție suplimentară (reasigurări facultative în anumite circumstanțe).

Activitatea de asigurări generale

Societatea își desfășoară activitatea de asigurări generale pe următoarele clase de asigurări

- Clasa 1 - Asigurări de accidente, condiții de asigurare benevolă de accidente;
- Clasa 2 - Asigurări de sănătate, condiții de asigurare benevolă de sănătate a cetățenilor care pleacă temporar în străinătate; condiții de asigurare facultativă a sănătății;
- Clasa 3 - Asigurări de vehicule terestre, condiții de asigurare facultativă a mijloacelor de transport;
- Clasa 4 - Asigurările de vehicule de cale ferată, condiții de asigurare facultativă de vehicule de cale ferată;
- Clasa 5 - Asigurările de nave aeriene, condiții de asigurare facultativă a navelor aeriene;
- Clasa 7 - Asigurări de bunuri în tranzit, condiții de asigurare facultativă a încărcăturilor transportate;
- Clasa 8 - Asigurări de incendiu și de alte calamități naturale, condiții de asigurare facultativă a lucrărilor de construcție și montaj, condiții de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor fizice, condiții de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor juridice;
- Clasa 9 - Alte asigurări de bunuri, condiții de asigurare complexă în agricultură;
- Clasa 10 - Asigurări de răspundere civilă auto, contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă a transportatorilor față de călători; condiții de asigurare a răspunderii transportatorilor și expeditorilor; asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă;
- Clasa 11- Asigurările de răspundere civilă avia, condițiile de asigurare facultativă a răspunderii civile a deținătorilor de nave aeriene și a transportatorilor aero;

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.2 Riscul de asigurare (Continuare)

Clasa 13 - Asigurări de răspundere civilă generală, condiții de asigurare facultativă a răspunderii civile a aeroporturilor și unor servicii aferente; condiții de asigurare facultativă a răspunderii civile a întreprinderilor-surse de pericol sport; condiții de asigurare facultativă de răspundere civilă generală; condiții de asigurare facultativă a răspunderii civile profesionale a persoanelor fizice și juridice;

Clasa 14 - Asigurările de credite, condițiile de asigurare facultativă a creditelor;

Clasa 15 - Asigurările de garanții, condiții de asigurare a garanțiilor contractuale;

Clasa 16 - Asigurări de pierderi financiare, condiții de asigurare complexă a băncilor și instituțiilor financiare; condiții de asigurare facultativă a riscurilor financiare;

Clasa 17 - Asigurări de protecție juridică, condiții de asigurare facultativă a titlului de proprietate.

Politele de asigurări generale au, în cea mai mare parte, durate de maximum 12 luni. Pentru contractele de asigurări generale un risc semnificativ îl reprezintă dezastrea naturale (cutremur, inundații, fenomene meteorologice extreme), epidemiile, actele de terorism.

Riscurile legate de activitatea de asigurări generale sunt parțial reduse prin diversificarea portofoliului pe tipuri de produse, ramuri de activitate și localizare geografică.

Strategia de subscriere are ca principal obiectiv diversificarea riscurilor.

În cazul în care nivelul riscului asigurat este considerat prea mare, fie prima este majorată semnificativ, fie se aplică o franșiză mai mare. În aceste cazuri se caută și plasarea unei părți din riscul subscris în reasigurare pe baza unor contracte facultative de reasigurare. Pentru anumite clase de asigurări există limite maxime ale sumei asigurate pentru a limita expunerea la evenimente catastrofice. Tot în scopul prevenirii efectului apariției unui risc catastrofic s-au semnat tratate de reasigurare neproportionale de tip excedent de daună.

Conducerea Societății analizează constant rata daunei pe clase de asigurare pentru a determina cauzele apariției unor evoluții nedorite și încorporează rezultatele analizelor respective în calculul rezervelor tehnice și în procesul de subscriere.

Analiza concentrării pe sume asigurate pentru asigurări generale pe tipuri de asigurări la 31 decembrie 2021 este prezentată în tabelul următor:

Clasa de asigurare	TOTAL	Persoane juridice	Persoane fizice
TOTAL Asigurări generale	254 740 743	128 066 776	126 673 967
Asigurări de accidente (inclusiv accidentele de muncă și bolile profesionale)	1 132 733	748 385	384 348
Asigurări de sănătate	16 411 643	4 505 089	11 906 554
Asigurări de vehicule terestre (altele decât feroviare) (CASCO)	45 680 790	23 478 133	22 202 657
Asigurări de bunuri în tranzit	1 014 963	970 343	44 620
Asigurări de incendiu și alte calamități naturale	8 447 612	7 547 434	900 178
Alte asigurări de bunuri	3 306 924	3 281 242	25 682
Asigurări de răspundere civilă auto	131 833 711	40 638 076	91 195 635
Asigurări de răspundere civilă avia	44 623 967	44 618 614	5 353
Asigurări de răspundere civilă generală	2 288 400	2 279 460	8 940

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.2 Riscul de asigurare (Continuare)

Analiza concentrării pe sume asigurate pentru asigurări generale pe tipuri de asigurări la 31 decembrie 2022 este prezentată în tabelul următor:

Clasa de asigurare	TOTAL	Persoane juridice	Persoane fizice
TOTAL Asigurări generale	396 041 677	228 159 044	167 882 633
Asigurări de accidente	1 217 629	851 641	365 988
Asigurări de sănătate	15 227 636	6 090 521	9 137 115
Asigurări de vehicule terestre (CASCO)	63 441 320	33 213 980	30 227 340
Asigurări de nave aeriene	6 175 561	6 175 561	0
Asigurări de bunuri în tranzit	1 636 070	1 636 070	0
Asigurări de incendiu și alte calamități naturale	10 223 110	9 250 398	972 713
Alte asigurări de bunuri	4 919 505	4 919 505	0
Asigurări de răspundere civilă auto	185 357 723	58 194 492	127 163 231
Asigurări de răspundere civilă avia	105 829 795	105 825 348	4 447
Asigurări de răspundere civilă generală	2 013 328	2 001 528	11 800

4.3 Alte riscuri

4.3.1 Riscul operațional

Riscul operațional este riscul producerii unor pierderi directe sau indirecte provenind dintr-o gamă largă de cauze asociate proceselor, personalului, tehnologiei și infrastructurii Societății, precum și din factori externi, alții decât riscul de credit, de piață și de lichiditate, cum ar fi cele provenind din cerințe legale și de reglementare și din standardele general acceptate privind comportamentul organizațional. Riscurile operaționale provin din toate operațiunile Societății.

Principalele măsuri de gestionare a riscului operațional implementate de conducerea Societății includ:

- (ii) Documentarea controalelor și procedurilor și stabilirea clară a proprietarilor de procese
- (iii) Cerințe de separare a responsabilităților
- (iv) Elaborarea unor planuri de continuitate a afacerii
- (v) Dezvoltare și instruire profesională

4.3.2 Riscul impozitării

Sistemul fiscal din Republica Moldova este în proces de consolidare și armonizare cu IFRS. Totuși, există încă diferențe de interpretare a legislației în domeniul fiscalității. În anumite situații, autoritățile fiscale pot avea puncte de vedere diferite în legătură cu anumite aspecte și pot calcula datoriile fiscale suplimentare, adăugând și penalizări pentru întârzieri de plată. În RM exercițiile financiare rămân deschise din punct de vedere fiscal timp de 4 ani.

Interpretarea textelor și implementarea practică a procedurilor noilor reglementări fiscale aplicabile armonizate cu legislația europeană ar putea varia de la entitate la entitate și există riscul ca în anumite situații autoritățile fiscale să adopte o poziție diferită față de cea a Societății.

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.3 Alte riscuri (Continuare)

4.3.3 Riscul de concentrare

Riscul de concentrare este riscul care apare din expuneri față de contrapartide, grupuri de contrapartide aflate în legătură și contrapartide din același sector economic, regiune geografică sau din aceeași activitate și include în special riscurile asociate cu expunerile mari indirecte la riscul de credit.

Riscul de concentrare are ca principale instrumente de control:

- (i) Diversificarea portofoliului în funcție de profilul clienților, acoperirea geografică, industria de proveniență;
- (ii) Monitorizarea liniilor de asigurare cu rată mare a daunalității;
- (iii) Plasarea în reasigurare a riscurilor mari și monitorizarea derulării contractelor respective;
- (iv) Analiza portofoliului din punct de vedere al concentrării pe linie de asigurare și pe structura de portofoliu (pentru a fi evitate concentrări ale mai multor riscuri pe un obiectiv asigurat sau concentrări de obiective asigurate pe aceeași zonă etc.);
- (v) Politici de deconcentrare a portofoliului de asigurare care să includă reasigurarea, co-asigurarea și limite de subscriere pe linii de asigurare, zone geografice, tipuri de obiective asigurate, industria de proveniență etc.;
- (vi) Diversificarea portofoliului de active astfel încât să se evite concentrarea instrumentelor financiare deținute.

La 31 decembrie 2022, Societatea deține peste 80% din primele de asigurare subscrise pe piața din Republica Moldova pentru tipul de asigurări de răspundere civilă a avia. Acest fapt indică prezența unor riscuri de concentrare, în legătură cu care acestea sunt transferate integral în reasigurare, conducerea Societății monitorizează constant situația de pe piața asociată acestui tip de asigurări, se efectuează calculele necesare pentru a păstra principalii indicatori economici la un nivel înalt.

4.3.4 Riscul de contagiune

Riscul de contagiune reprezintă posibilitatea înregistrării de pierderi generate de apartenența la grup aparută ca urmare a raporturilor pe care Societatea le are cu alte entități din grup, situațiile de dificultate care apar într-o entitate din grup putând să se propage cu efecte negative asupra Societății.

Riscul de contagiune are ca principale instrumente de control:

- (i) Autonomie decizională și politici de izolare a capitalului în cazul apariției unor evenimente extraordinare;
- (ii) Monitorizarea indicatorilor financiari ai grupului și politici de acțiune în cazul în care indicatorii coboară sub limitele prestabilite.

4.3.5 Riscul reputational

Riscul reputational reprezintă posibilitatea înregistrării de pierderi sau a nerealizării profiturilor estimate ca urmare a deteriorării imaginii Societății și / sau a imaginii managementului care ar conduce la lipsa încrederii publicului în integritatea Societății.

Riscul reputational are ca principale instrumente de control:

- (i) Politici clare de evitare a conflictului de interese la nivelul conducerii Societății;
- (ii) Angajarea personalului în baza unei analize a profesionalismului, abilităților și reputației acestuia;

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.3 Alte riscuri (Continuare)

4.3.5 Riscul reputational (Continuare)

- (iii) Monitorizarea mass-mediei în vederea identificării și contracarării oricărei informații de natură să afecteze reputația Societății;
- (iv) Politici clare care stabilesc standardele minime ce trebuie îndeplinite de serviciile oferite clienților, inclusiv modul de tratare a plîngerilor, solicitărilor și cerințelor clienților.

4.4 Gestionarea capitalului

Obiectivele gestionării capitalului, politici și abordări

Obiectivele, politicile și abordările Societății în ceea ce privește gestionarea capitalului sunt:

1. Menținerea capitalului la un nivel optim, astfel oferind un grad de securitate acționarilor;
2. Alocarea eficientă a capitalului și suportul în dezvoltarea afacerii pentru asigurarea rentabilității capitalului atras în vederea atingerii cerințelor acționarilor;
3. Păstrarea flexibilității financiare prin menținerea unei lichidități suficiente;
4. Gestiunea activelor și datoriilor ținând cont de riscul inerent în afaceri;
5. Menținerea prudenței financiare pentru satisfacerea cerințelor persoanelor asigurate, organelor de reglementare și acționarilor.

Activitatea Societății este de asemenea supusă unor cerințe legislative.

În conformitate cu legislația Republicii Moldova, companiile de asigurări urmează Legii cu privire la asigurări nr.407-XVI din 21.12.2006, cu modificările și completările ulterioare, care prevede conformarea capitalului statutar și indicatorilor de prudențialitate care sunt prezentate în continuare. Din anul 2012 capitalul social al unei companii de asigurări ce oferă asigurarea generală trebuie să fie nu mai puțin de 15 000 000 MDL, corectat cu coeficientul 1,5 pentru practicarea asigurării obligatorii de răspundere civilă auto externă, respectiv în cazul Societății trebuie să fie nu mai puțin de 22 500 000 MDL. La 31 decembrie 2022 capitalul statutar al Societății constituie 60 000 000 MDL.

Indicele de solvabilitate

În conformitate cu Legea cu privire la asigurări nr.407-XVI din 21.12.2006, cu modificările și completările ulterioare, Societatea este obligată să calculeze indicii solvabilității și lichidității. Rata de solvabilitate trebuie să fie nu mai puțin de 100%, iar coeficientul de lichiditate trebuie să fie nu mai puțin de 1.

Rata de solvabilitate la 31.12.2022 al Societății este de 190% (31.12.2021: 342%), iar coeficientul de lichiditate constituie 2,32 (31.12.2021: 2,73).

Calculul marjei de solvabilitate disponibile și ratei de solvabilitate a asigurătorului la 31 decembrie 2022 și 2021 este prezentată în tabelul următor:

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

4. Managementul riscurilor (Continuare)**4.4 Gestionarea capitalului (Continuare)**

Descriere	31.12.2021	31.12.2022
Active admise în Fondurile asiguraților	293 086 911	352 774 404
Obligații contractuale (Rezervele tehnice de asigurare)	219 648 058	249 466 950
Excedent/deficit în Fondurile asiguraților față de obligațiile contractuale	73 438 854	103 307 455
Active în Fondurile asigurătorului (reasigurătorului)	185 707 102	146 479 003
Obligații aferente Fondurilor asigurătorului (reasigurătorului)	54 949 097	75 197 457
Excedent/deficit în Fondurile asigurătorului (reasigurătorului)	130 758 005	71 281 546
Total marja de solvabilitate disponibilă (MSD)	204 196 859	174 589 000
Total marja de solvabilitate minimă (MSM)	59 664 841	91 913 118
Rata solvabilității %	342%	190%

Calculul coeficientului de lichiditate pentru asigurător la 31 decembrie 2022 și 2021 este prezentată în tabelul următor:

Descriere	31.12.2021	31.12.2022
Mijloace bănești în conturi curente	10 387 516	12 877 247
Numerar în casierie	601 035	632 480
Depozite bancare la termen care pot fi retrase necondiționat	68 765 630	38 076 434
Valori mobiliare	31 998 460	93 313 080
Total active lichide	111 752 642	144 899 241
RDDN micșorată cu valoarea daunelor aferentă litigiilor și diminuată cu 50% din cota reasigurătorului aferent RDDN		28 248 323
Orice datorii scadente în următoarele 30 zile de la data raportării, altele decât rezervele tehnice de asigurare	40 893 515	34 326 007
Total obligații	40 893 515	62 574 330
Coeficientul de lichiditate pentru asigurări generale	2,73	2,32

Plasarea rezervelor

În conformitate cu Regulile de plasare a fondurilor și rezervelor de asigurare Societatea urmează să respecte corelația normativă a plasamentelor pentru fiecare tip de investiție față de suma totală a rezervelor. La 31 decembrie 2022 Societatea a respectat Regulile de plasare a fondurilor și rezervelor de asigurare. Totodată, rezervele tehnice calculate la data de 31.12.2022 sunt suficiente pentru a acoperi toate daunele declarate și deasemenea cele neavizate. Excedent de active admise în fondurile asiguraților, ținând cont de cerințele de diversificare constituie 11 394 337 lei (la 31.12.2021 - 13 774 012 lei).

4.5 Riscuri legate de pandemia COVID-19

Pe tot parcursul anului 2022, Societatea practic nu a simțit impactul pandemiei de Covid-19 asupra activităților sale. În pofida dispariției riscurilor asociate cu Covid-19 atât la momentul actual, cât și pe parcursul întregului an, Societatea deține lichidități libere de orice obligațiune, fapt ce va permite, chiar și în cazul dezvoltării situației conform celui mai pesimist scenariu, să-și onoreze toate obligațiunile față de Asigurați, instituțiile statului, dar și terțe persoane.

4.6 Riscuri legate de conflict armat din Ucraina

Începând cu 24 februarie 2022 țara vecină Ucraina este implicată într-un conflict armat cu Rusia. Incertitudinea cu privire la evoluția ulterioară a situației regionale și imprevizibilitatea efectelor de ordin politic economic și social a acesteia pot afecta activitatea debitorilor atât din Moldova cât și din străinătate. Acest conflict poate afecta și reasigurătorii, cărora le-au fost transferate unele riscuri.

Implicațiile economice și riscuri ale conflictului armat în Ucraina includ:

- Întreruperea aprovizionării cu energie și/sau șocuri pe prețuri.
- Presiuni inflaționiste în economii prin creșterea prețurilor la energie, alimente și metale.
- Posibilitatea unei crize a migrațiilor în Europa de Est, în timp ce ucrainenii încearcă să părăsească teatrul de război.
- O intensificare a atacurilor și contraatacurilor cibernetice între Rusia și percepții săi adversari.
- Reevaluarea riscului care crește costurile de împrumut sau limitează accesul la finanțare pentru debitorii mai slabi.
- Erodarea profitului pentru sectoarele care consumă multă energie sau se bazează pe cheltuielile discreționare ale consumatorilor.

Impactul conflictului din Ucraina asupra activităților de asigurare/reasigurare a Societății în 2022 a afectat următoarele tipuri de asigurări:

Asigurări de răspundere civilă auto obligatorie internă (RCAI) - încheieri masive de contracte RCAI pe perioade de 15 zile și 1 lună pe autovehicule cu numere de înmatriculare străine în primele 2 trimestre 2022, ca urmare a migrării masive începând cu 24.02.2022 a populației din Ucraina în RM sau în tranzit prin ea. S-a înregistrat o creștere a numărului de contracte cu 29% și a primelor subscrise cu 40%.

Asigurări de răspundere civilă auto obligatorie externă (RCAE) - scăderea semnificativă a vânzărilor de polițe de asigurare pentru Zonă I (Ucraina, Belarus) și Zonă II (Ucraina, Belarus și Federația Rusă). Scăderea numărului de contracte în aceste zone față de anul 2021 a fost cu 47% și a primelor subscrise cu 53%.

Asigurări de sănătate externe - scăderea semnificativă a vânzărilor de polițe de asigurare pentru zona CSI. Pentru Ucraina, Rusia în perioada anului 2021 au fost subscrise 13 357 polițe medicale peste hotare în valoare de 1 142 mii lei, pe când în perioada anului 2022 s-au subscris doar 1 122 contracte în valoare de 101,7 mii lei, ceea ce reprezintă o scădere drastică pentru acest tip de asigurare de cca -91%.

Asigurări de răspundere civilă Avia – creșterea considerabilă primei medie de referință, cu +76% din cauza politicii de reasigurare. Sancțiunile impuse Federației Ruse ca rezultat al invaziei Ucrainei a direcționat Societatea să cedeze primele în reasigurare pe piața londoneză cu prețuri mai mari.

În ciuda factorilor de mai sus, aceste produse de asigurare au rămas profitabile pentru Societatea pe tot parcursul anului 2022. Conflictul militar nu a avut un impact serios asupra altor produse.

Moldasig SA

Situații financiare individuale la data și pentru exercitiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate în MDL, dacă nu este indicat altfel)

4. Managementul riscurilor (Continuare)

4.7 Impactul creșterii prețurilor la resursele energetice asupra activităților Societății.

Societatea de asigurări nu desfășoară activități de producție consumatoare de energie și, prin urmare, utilizează resursele energetice doar ca utilități în oficiile teritoriale și punctele sale de vânzare.

Modificările cheltuielilor pentru servicii comunale ale Societății sunt după cum urmează

	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022	Creștere în lei 2022/2021	Creștere în % 2022/2021
Gaze naturale	189 968	395 113	205 145	108
Energie electrica	603 745	763 908	160 163	27
Alte servicii comunale	156 998	217 809	60 811	39
	950 711	1 376 830	426 119	45

O creștere a cheltuielilor cu energia nu poate afecta semnificativ continuarea activității ale Societății, dar, în același timp, se face tot posibilul pentru economisirea resurselor energetice.

4.8 Impactul politicii Băncii Naționale pentru reducerea inflației.

Acțiuni ale Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova și Bancii Naționale în 2022 a dus la o creștere semnificativă a ratelor dobânzilor la depozite și a veniturilor din Valorile Mobiliare de Stat. Având în vedere că Societatea investește în aceste instrumente financiare, în 2022 s-a înregistrat o creștere semnificativă a profiturilor din activitățile de investiții.

	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022	Creștere în lei 2022/2021	Creștere în % 2022/2021
Suma depozitelor, investițiilor în VMS	100 764 090	131 389 514	30 625 424	30
Venituri din dobinzi	2 572 165	9 476 902	6 904 737	268

După cum se poate observa din cele menționate, Societatea menține solvabilitatea și stabilitatea financiară în condițiile operațiilor militare din Ucraina, crizei energetice și proceselor inflaționiste din Republica Moldova. Moldasig SA monitorizează situația regională și impactul asupra clienților, profoliilor de asigurări și ea în considerare noul context în procesul de luare deciziilor.

5. Imobilizări necorporale

	Programe informatice	Embleme comerciale	Licențe	Total
Valoarea inițială				
01 ianuarie 2021	4 282 447	36 541	14 950	4 333 938
Achizitii	147 563			147 563
leșiri				0
Corecții (reevaluari)	(1 140 947)			(1 140 947)
31 decembrie 2021	3 289 063	36 541	14 950	3 340 554
Amortizarea cumulata				
01 ianuarie 2021	3 073 576	26 012	0	3 099 588
Aditii	73 025	3 654		76 679
leșiri				0
31 decembrie 2021	3 146 601	29 666	0	3 176 267
Valoarea inițială				
01 ianuarie 2022	3 289 063	36 541	14 950	3 340 554
Achizitii		16 472		16 472
leșiri		(36 541)		(36 541)
31 decembrie 2022	3 289 063	16 472	14 950	3 320 485
Amortizarea cumulata				
01 ianuarie 2022	3 146 601	29 666	0	3 176 267
Aditii	73 025	7 195		80 220
leșiri		(36 541)		(36 541)
31 decembrie 2022	3 219 626	320	0	3 219 946
Valoarea neta contabila				
01 ianuarie 2022	142 462	6 875	14 950	164 287
31 decembrie 2022	69 437	16 152	14 950	100 539

La 31 decembrie 2022 costul imobilizărilor necorporale complet amortizate a constituit 2 960 091 lei (31 decembrie 2021: 2 923 549 lei). La 31 decembrie 2022 imobilizările necorporale nu au fost gajate.

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

6. Imobilizari corporale

	Terenuri	Proprietăți imobiliare	Mijloace de transport, Instalații tehnice și mașini	Alte imobilizari	Total
Valoarea inițială					
01 ianuarie 2021	2 137 462	43 172 923	14 416 121	3 585 052	63 311 558
Corecții (reevaluari)					0
Aditii			105 710		105 710
leșiri			(764 476)	(99 746)	(864 222)
31 decembrie 2021	2 137 462	43 172 923	13 757 355	3 485 306	62 553 046
Amortizarea cumulata					
01 ianuarie 2021		5 735 596	11 042 592	3 014 356	19 792 543
Corecții (reevaluari)					0
Aditii		1 106 345	1 109 450	157 422	2 373 217
leșiri			(724 431)	(98 290)	(822 721)
31 decembrie 2021		6 841 941	11 427 611	3 073 488	21 343 040
Valoarea inițială					
01 ianuarie 2022	2 137 462	43 172 923	13 757 355	3 485 306	62 553 046
Corecții (reevaluari)	720 856	19 609 699			20 330 555
Aditii			137 580	111 900	249 480
leșiri			(414 176)	(81 845)	(496 021)
31 decembrie 2022	2 858 318	62 782 622	13 480 759	3 515 361	82 637 060
Amortizarea cumulata					
01 ianuarie 2022		6 841 941	11 427 611	3 073 488	21 343 040
Corecții (reevaluari)		4 241 828			4 241 828
Aditii		1 191 025	767 387	129 889	2 088 301
leșiri			(414 176)	(69 498)	(483 674)
31 decembrie 2022		12 274 794	11 780 822	3 133 879	27 189 495
Valoarea neta contabila					
01 ianuarie 2022	2 137 462	36 330 982	2 329 744	411 818	41 210 006
31 decembrie 2022	2 858 318	50 507 828	1 699 937	381 482	55 447 565

Pe parcursul anului 2022, a fost efectuată o reevaluare a imobilizărilor corporale ale Societății, ceea ce a dus la o creștere a capitalurilor proprii cu peste 20 de milioane de lei.

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

6. Imobilizari corporale (Continuare)

Valoarea netă a terenurilor și clădirilor evaluate la cost este prezentată în tabelul urmator:

	Terenuri	Proprietăți imobiliare	Total
31 decembrie 2021			
Valoarea inițială	1 047 925	40 978 653	42 026 578
Amortizarea cumulata		7 832 485	7 832 485
Valoarea neta contabila	1 047 925	33 146 168	34 194 093
31 decembrie 2022			
Valoarea inițială	1 047 925	40 978 653	42 026 578
Amortizarea cumulata		7 832 485	7 832 485
Valoarea neta contabila	1 047 925	33 146 168	34 194 093

La 31 decembrie 2022 costul imobilizărilor corporale complet amortizate a constituit 11 538 990 lei (31 decembrie 2021: 9 001 829 lei). La 31 decembrie 2022, imobilizările corporale nu erau grevate de drepturi și nu serveau drept bunuri gajate.

7. Investiții în entități afiliate

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Asito Kapital SA	213 527 972	213 527 972
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(91 209 485)</i>	<i>(96 136 472)</i>
Real Grup Imobil SA	40 738 312	32 473 027
STYLE DESIGN COMPANY SA	61 211 250	36 744 970
Total	224 268 049	186 609 497

Investițiile în cote parti se refera la investiții, care au contribuit la formarea capitalului statutar în ASITO KAPITAL SA. Societatea a efectuat investiții în 2011 în mărime de 12.000.000 USD, echivalentul a 141.134.160 MDL pentru cota de participare 99,932% din valoarea totală a capitalului social (9.711.900 RON) al ASITO KAPITAL SA cu sediul în București, România.

În perioada anilor 2013 - 2022, capitalul statutar al ASITO KAPITAL a fost majorat de mai multe ori, fiind constituite și provizioane pentru deprecierea acestei investiții.

La 31.12.2022, Societatea detine 99,9995% din actiunile ASITO KAPITAL, evaluate in contabilitate la o valoare de piata de 117.391.500 lei.

În anul 2018 Societatea a efectuat investiții în mărime de 38 431 183 lei în procurarea 545 140 actiunilor (100%) SA Real Grup Imobil. De asemenea în trimestrul IV anului a fost efectuată investiția în mărime de 60 353 333 lei în procurarea 55 actiunilor (55%) SA Style Design Company.

În perioada anilor 2019 - 2022 au fost efectuate mai multe tranzacții de vânzare-cumpărare de acțiuni ale întreprinderilor Real Grup Imobil SA și Style Design Company SA, astfel, la 31 decembrie 2022, Societatea deține 99% din acțiunile Real Grup Imobil SA și 54% din acțiunile Style Design Company SA.

Aceste investiții sunt evaluate în evidența contabilă a Societății în conformitate cu IAS 32 Instrumente Financiare și prevederile Hotărârii CNPF nr. 2/1 din 21.01.2011 la valoarea activelor nete, conform ultimei situații financiare auditate.

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

7. Investiții în entități afiliate (Continuare)

Valoarea totală a investițiilor în entități afiliate la sfîrșitul perioadei de gestiune constituie 186 609 497 lei. Grevare de drepturi asupra activelor detinute de Real Grup Imobil SA și Style Design Company SA a fost stabilită conform Ordonanței CNPF 54/2 – O din 17.11.2020 în legatură cu administrarea specială temporară. La 31.12.22 Ordonanța nu are temei legal deoarece a fost anulată.

7.1 Alte investiții în cote părți

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Fond de Garanție financiară externă	12 199 807	10 826 450
Contributie inițială în Fondul de Compensare	1 125 000	1 125 000
Total	13 324 807	11 951 450

Societatea este membru al Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule (BNAA). În conformitate cu Regulamentul privind Fondul de compensare nr. 23/3 din 29.05.2008 și Statutul BNAA, membrii sînt obligați să contribuie cu sume care sînt restituibile în cazul excluderii din rîndul membrilor. În anul 2018 suma contribuției speciale în marime de 1 562 727 lei a fost rambursată de către BNAA. Contribuția inițială la 31.12.22 constituie 1 125 000 lei, nefiind schimbată pe parcursul anului.

Începînd cu 2004, Societatea are cota de participare (25% din valoarea totală) în Fondul de Garanție Bancară în favoarea Consiliului Birourilor Carte Verde în mărime de 500.000 USD.

În anul 2021 conform cantității membrilor Consiliului Birourilor Carte Verde, Fondul de Garanție a fost modificat și la 31.12.2021 constituie – 607 142,86 EUR sau echivalentul a **12 199 807 MDL**.

În anul 2022 conform cantității membrilor Consiliului Birourilor Carte Verde, Fondul de Garanție a fost modificat și la 31.12.2022 constituie – 531 250 EUR sau echivalentul a **10 826 450 MDL**.

8. Alte investiții financiare

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Depozite plasate în băncile comerciale pe termen scurt:	68 765 630	38 076 434
BC Moldova-Agroindbank SA	36 555 112	14 560 004
BC COMERTBANK SA	2 839 232	3 065 264
BCR CHISINAU SA	20 707 070	8 763 056
BC Eurocreditbank SA	8 664 216	11 688 110
Împrumuturi acordate:	34 555 000	34 306 667
ajustări de depreciere	(33 810 000)	(33 810 000)
Valori Mobiliare de Stat:	31 998 460	93 313 080
BC Moldova-Agroindbank SA	20 533 782	61 486 992
BC Eximbank SA	6 520 955	11 253 203
BC Victoriabank SA		2 448 681
BCR CHISINAU SA		15 246 984
BC Eurocreditbank SA	4 943 723	2 877 220
Total investiții păstrate până la scadență	101 509 090	131 886 181

8. Alte investiții financiare (Continuare)

Contracte de depozit în valută străină sunt încheiate pe un termen de 24 – 25 luni cu dobândă anuală de la 1,75% până la 2,75%. Contracte de depozit în lei moldovenești sunt încheiate pe un termen de 24 luni cu dobândă anuală de 14%.

9. Impozitul pe venit

Cota impozitului pe profit pentru anul 2022 a fost de 12% (2021: 12%) și a fost menținută ca și în perioadele anterioare.

Societatea a calculat impozit pe venit curent pentru rezultatele aferente anului 2022 în mărime de 4 329 041 lei (2021: 44 721 lei) și impozitul pe venit amnat în mărime de – 336 337 lei (2021: 134 235 lei).

Cheltuieli privind impozitul pe venit

	Anul 2021	Anul 2022
Impozit pe venit curent		
Cheltuieli cu impozitul pe venit curent	44 721	4 329 041
Impozit pe venit amnat		
Venituri din impozitul pe venit amnat	134 235	336 337
Cheltuieli cu impozitul pe venit amnat		
Total	-89 514	3 992 704

Reconcilierea cotei efective de impozitare

	Anul 2021		Anul 2022	
Profit pînă la impozitare		2 476 766		-10 009 036
Impozit calculat conform cotei	12,0%	297 212	12,0%	-1 201 084
Venituri neimpozabile		-3 480		-207 458
Cheltuieli nedeductibile		81 235		102 425
Reevaluarea activelor				3 898 169
Provizioane		-399 978		990 794
Amenzi				697 223
Alte diferențe		69 732		48 972
Cheltuieli impozitul pe venit curent	1,8%	44 721	(43,3)%	4 329 041

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

9. Impozitul pe venit (Continuare)**Active/datorii aminate privind impozitul pe venit**

	2022		Diferenta	Impozit Aminat
	Baza contabila	Baza fiscala		
Terenuri (reevaluare)	2 858 318	1 047 925	1 810 393	(217 247)
Imobilizari corporale (reevaluate)	19 396 941		19 396 941	(2 327 633)
Imobilizari corporale (minus reevaluare 2022)	37 147 026	34 000 844	3 146 182	(377 542)
Provizion concedii	3 678 805		3 678 805	441 457
Provizion BNAA	1 800 000		1 800 000	216 000
Provizioane judecata	9 590 809		9 590 809	1 150 897
				(1 114 068)

	2021		Diferenta	Impozit Aminat
	Baza contabila	Baza fiscala		
Terenuri (reevaluare)	2 137 462	1 047 925	1 089 537	(130 744)
Imobilizari corporale (reevaluare)	4 029 070		4 029 070	(483 488)
Imobilizari corporale	39 072 544	35 540 705	3 531 839	(423 821)
Provizion concedii	3 277 159		3 277 159	393 259
Provizioane judecata	9 377 580		9 377 580	1 125 310
				480 515

10. Creanțe provenite din operațiuni de asigurare directă și reasigurare

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Datorate de la Deținători de polițe (asigurați)	55 181 109	72 789 625
ajustări de depreciere	(21 237 020)	(20 850 605)
Datorate de la Intermediari în asigurări	12 523 574	16 691 636
ajustări de depreciere	(6 785 640)	(6 538 896)
Creanțe datorate de la reasiguratori	12 694 073	13 559 143
ajustări de depreciere	(12 166 587)	(12 166 587)
Creanțe din regrese	49 989 476	53 681 718
venituri anticipate	(23 791 706)	(27 930 153)
ajustări de depreciere	(22 762 963)	(23 328 894)
Alte Creanțe	13 870	7 051
Total	43 658 186	65 914 038

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

11. Stocuri

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Bunuri recuperate din platile de asigurare	4 120	4 120
Active detinute pentru vanzare	-	147 257
Consumabile	199 245	212 267
Total	203 365	363 644

Autovehiculele deteriorate (nu mai puțin de 75%) transmise în schimbul achitării despăgubirii de 100% se clasifică de către Companie ca active deținute pentru vânzare și se recunosc în bilanțul contabil numai în cazul existenței unei probabilități înalte a vânzării acestora în conformitate cu prevederile IFRS 5 Active imobilizate deținute în vederea vânzării și activități întrerupte .

12. Numerar si echivalente de numerar

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Mijloace Bănești în casa	601 035	632 480
Conturi curente în valută națională	9 096 137	10 882 781
Conturi curente în valută străină	1 291 379	1 994 467
Transferuri bănești în expediție		
Total	10 988 551	13 509 727

13. Cheltuieli de achiziție reportate

Tipul de asigurare	31.12.2021	31.12.2022
AORC	13 108 897	19 082 766
Carte verde	2 998 788	3 987 371
Auto CASCO	4 757 090	6 793 123
Bunuri fizice	80 510	121 290
Bunuri juridice	328 065	395 079
CARGO	3 656	2 044
Complexa	2 236	925
Complexă Boxă	35 566	52 650
Constr. montaj	0	47 803
Accid. bănci	5 601	3 374
Accid. cond. auto	30 753	34 347
Accid. familială	9 859	10 259
Accid. juridice	105 614	75 166
Medicală străinătate	227 477	271 040
Medicină facult.	225 867	365 988
Agric. animale	44 598	132 925
Agric. culturi	5 219	8 397
Agric. utilaj	54 859	53 155
CMR	134 509	174 605
RC generală	91 818	85 879
RC întreprind.	103 710	90 829
RC profesională	19 784	25 697
RC tran. călători	21 508	28 001
TOTAL	22 395 984	31 842 714

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

14. Alte creanțe

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Plăți în avans	1 726 631	1 937 552
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(1 238 400)</i>	<i>(1 091 001)</i>
Creante cu personalul	23 970	23 941
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(13 776)</i>	<i>(13 776)</i>
Creanțe privind bugetul Public Național	1 077 895	63 074
Dobinzi de incasat aferente investițiilor	59 755	123 216 149
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>0</i>	<i>(123 193 521)</i>
Creante pentru leasing operational	63 301	75 849
<i>ajustări de depreciere</i>		<i>(16 000)</i>
Alte Creanțe	55 991 270	55 960 470
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(55 960 470)</i>	<i>(55 960 470)</i>
Total	1 714 176	1 002 267

15. Capital social emis

Capitalul emis la 31 decembrie 2012 a fost divizat în 600000 acțiuni înregistrate cu valoarea nominală de 100 de lei MDL. La 31 decembrie 2022 structura acționariatului este precum urmează:

	% în capital	% acțiuni grevate	% acțiuni disponibile
Moldasig SA	80,0		80,0
Banca de economii SA	10,2		10,2
ÎS Calea Ferată din Moldova	5,0		5,0
ÎS Poșta Moldovei	4,8		4,8
	100.00%	0%	100.00%

Conform Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr.60/2 din 6 decembrie 2016 cu privire la unele măsuri față de acționarii Societății pe acțiuni "Moldasig", grupul de acționari care a acționat în mod concertat și care deține drepturi aferente unui pachet de acțiuni de 80% din acțiunile cu drept de vot ale Societății, dobândite fără avizul prealabil al autorității de supraveghere este suspendat în exercitarea dreptului de vot, a dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, a dreptului de a introduce chestiuni pe ordinea de zi, a dreptului de a propune candidați pentru funcția de membru al consiliului societății, al organului executiv și al comisiei de cenzori și a dreptului de a primi dividende.

În temeiul hotărârii CNPF nr. 9/1 din 02.03.2017 cu privire la etapele, termenele, modul și procedurile de anulare a acțiunilor și de emiteră a unor noi acțiuni ale Societății pe acțiuni „MOLDASIG”, au fost anulate 480.000 acțiuni ale acționarilor care acționau concertat în raport cu societatea și emise acțiuni noi.

În prezent, 80% din acțiuni sunt gestionate de Comisia Națională a Pieței Financiare, în scopul administrării, precum și pentru identificarea de noi investitori.

Moldasig SA*Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022**(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)***16.1 Capital de reevaluare**

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Diferente din reevaluarea activelor corporale si terenurilor	4 504 375	18 662 181
Diferente din reevaluarea activelor financiare	4 149 804	0
Total	8 654 179	18 662 181

16.2 Rezerve

În conformitate cu art. 46, alin. 2 al Legii privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997, Societatea trebuie să aloce 5% din profitul net anual în capitalul de rezervă până la atingerea unui nivel de cel puțin 15% din capitalul statutar. Astfel Societatea are formata rezerva in valoare de 9 000 000 MDL.

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

17. Rezerve tehnice

	Rezerve tehnice la 31.12.21							RRN, cota reasig.	Total	Total, cota reasig.
	RPN	RPN, cota reasig.	RDDN	RDDN, cota reasig.	RDN	RDN, cota reasig.	RRN			
Total asigurări generale, inclusiv:	110 754 104	25 459 015	49 580 780	20 166 938	45 283 957	1 210 119	14 029 216	5 770 442	219 648 058	52 606 514
Asigurări de accidente	542 812	6 382	8 086		62 965		71 952	846	685 815	7 228
Asigărări de sănătate, din care:	2 963 671	39 361	457 091		771 529		748 971		4 941 262	39 361
cu valabilitate in R. Moldova	1 988 883		15 487		476 973		748 971		3 230 314	
cu valabilitate înafara R. Moldova	974 788	39 361	441 603		294 556				1 710 947	39 361
Asigurări de vâhicule terestre (CASCO)	23 471 936	289 383	4 092 229	725 160	4 565 575	694 317	1 292 771	15 938	33 422 511	1 724 798
Asigurări de vâhicule de cale ferată										
Asigurări de nave aeriene										
Asigurări de nave maritime, lăcustre, fluviale										
Asigurări de bunuri în tranzit	574 037	515 745							574 037	515 745
Asigurări de incendiu si alte calamităținaturale, din care asigurarea:	4 582 919	3 901 232	21 057 784	19 299 699	2 069 394	515 802	6 848 251	5 753 658	34 558 348	29 470 390
construcțiiilor	4 108 472	3 451 793	21 057 784	19 299 699	2 069 394	515 802	6 848 251	5 753 658	34 083 901	29 020 952
animalelor										
culturilor agricole										
altor proprietăți și bunuri	474 447	449 439							474 447	449 439
Alte asigurări de bunuri, din care asigurarea:	1 229 312	657 982	99 729	67 777					1 329 041	725 759
construcțiiilor										

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

	Rezerve tehnice la 31.12.21							Total	Total, cota reasig.
	RPN	RPN, cota reasig.	RDDN	RDDN, cota reasig.	RDN	RDN, cota reasig.	RRN		
animalelor	919 217	635 639	99 729	67 777				1 018 945	703 416
culturilor agricole	61 017	22 343						61 017	22 343
altor proprietăți și bunuri	249 079							249 079	
Asigurări de răspundere civilă auto, din care:									
RCA internă	57 026 795	327 003	22 919 292	74 302	37 814 494		5 067 271	122 827 852	401 305
Carte Verde	46 746 198		11 355 567		13 537 758		5 004 359	76 643 882	
Carnet TIR	9 641 985		11 474 224		24 276 736		62 912	45 455 857	
Carnet CMR									
Transportatori față de călători	543 990	327 003	89 502	74 302				633 492	401 305
Alte tipuri de asigurări RCA	94 621							94 621	
Asigurări de răspundere civilă avia									
Asiguri de răspundere civilă maritimă, lacustră, fluvială	19 476 707	19 447 544	824 000					20 300 707	19 447 544
Asigurări de răspundere civilă generală									
Asigurări de credite	885 915	274 383	122 570					1 008 485	274 383
Asigurări de garanții									
Asigurări de pierderi financiare									
Asigurări de protecție juridică									

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

	Rezerve tehnice la 31.12.22							Total	Total, cota reasig.	
	RPN	RPN, cota reasig.	RDDN	RDDN, cota reasig.	RDN	RDN, cota reasig.	RRN			
Total asigurări generale, inclusiv:	161 923 909	39 724 632	36 455 068	5 788 397	45 886 431	497 606	5 201 541	88 678	249 466 949	46 099 313
Asigurări de accidente	523 754	4 713	11 382		117 271		312 448	2 811	964 855	7 524
Asigurări de sănătate, din care:	3 611 912	67 795	438 346		1 037 325		759 600		5 847 183	67 795
cu valabilitate in R. Moldova	2 528 128		7 231		757 244		759 600		4 052 203	
cu valabilitate înafara R. Moldova	1 083 784	67 795	431 115		280 081				1 794 980	67 795
Asigurări de vehicule terestre (CASCO)	35 479 232		3 510 488		6 439 226				45 428 946	
Asigurări de vehicule de cale ferată										
Asigurări de nave aeriene	2 098 007	2 096 957	4 198 115	4 196 016			85 910	85 867	6 382 032	6 378 840
Asigurări de nave maritime, lacustre, fluviale										
Asigurări de bunuri în tranzit	481 953	429 467							481 953	429 467
Asigurări de incendiu si alte calamități naturale, din care asigurarea:	5 076 860	4 023 427	2 187 116	1 481 176	734 769	497 606			7 998 745	6 002 209
construcțiilor	4 668 178	3 640 697	2 187 116	1 481 176	734 769	497 606			7 590 063	5 619 479
animalelor										
culturilor agricole										
altor proprietăți și bunuri	408 681	382 729							408 681	382 729
Alte asigurări de bunuri, din care asigurarea:	1 837 810	1 119 349	87 550	61 286					1 925 360	1 180 635
construcțiilor										
animalelor	1 558 855	1 088 672	87 550	61 286					1 646 405	1 149 958
culturilor agricole	44 863	30 677							44 863	30 677

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

	Rezerve tehnice la 31.12.22							Total	Total, cota reasig.
	RPN	RPN, cota reasig.	RDDN	RDDN, cota reasig.	RDN	RDN, cota reasig.	RRN		
altor proprietăți și bunuri	234 093							234 093	
Asigurări de răspundere civilă auto, din care:	80 479 429	403 329	25 790 742	49 919	37 557 840		4 043 583	147 871 594	453 248
RCA internă	65 664 341		9 685 271		14 228 022		4 043 583	93 621 217	
Carte Verde	13 980 382		16 012 771		23 329 818			53 322 971	
Camet TIR									
Camet CMR	730 690	403 329	92 700	49 919				823 390	453 248
Transportatori față de călători	104 015							104 015	
Alte tipuri de asigurări RCA									
Asigurări de răspundere civilă avia	31 510 777	31 478 747						31 510 777	31 478 747
Asiguri de răspundere civilă maritimă, lacustră, fluvială									
Asigurări de răspundere civilă generală	824 175	100 847	231 329					1 055 504	100 847
Asigurări de credite									
Asigurări de garanții									
Asigurări de pierderi financiare									
Asigurări de protecție juridică									

Moldasig SA
Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022
(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

Denumirea rezervelor	Rezerve tehnice în asigurări generale (lei)			Rezerve tehnice în asigurări de viață (lei)			la începutul anului	la sfârșitul perioadei de raportare	modificarea rezervei
	la începutul anului	la sfârșitul perioadei de raportare	modificarea rezervei	la începutul anului	la sfârșitul perioadei de raportare	modificarea rezervei			
Rezerva matematică din care:	X	X	X						
cota reasigurătorului în rezerva matematică	X	X	X						
cota reasigurătorului în rezerva matematică adițională	X	X	X						
Rezerva pentru beneficii suplimentare, din care:	X	X	X						
cota reasigurătorului în rezerva pentru beneficii suplimentare	X	X	X						
RPN, din care:	110 754 104	161 923 909	51 169 805				110 754 104	161 923 909	51 169 805
cota reasigurătorului în RPN	25 459 015	39 724 632	14 265 617				25 459 015	39 724 632	14 265 617
			(13 125						(13 125
RDDN , din care:	49 580 780	36 455 068	712)				49 580 780	36 455 068	712)
			(14 378						(14 378
cota reasigurătorului în RDDN	20 166 938	5 788 397	541)				20 166 938	5 788 397	541)
RDN, din care:	45 283 957	45 886 431	602 474				45 283 957	45 886 431	602 474
cota reasigurătorului în RDN	1 210 119	497 606	(712 513)				1 210 119	497 606	(712 513)
RRN, din care:	14 029 216	5 201 541	(8 827 675)				14 029 216	5 201 541	(8 827 675)
cota reasigurătorului în RRN	5 770 442	88 678	(5 681 764)				5 770 442	88 678	(5 681 764)
Alte rezerve tehnice, din care:									
cota reasigurătorului în alte rezerve tehnice									
Total rezerve tehnice,	219 648 058	249 466 950	29 818 892				219 648 058	249 466 950	29 818 892
cota reasigurătorului în rezervele tehnice	52 606 514	46 099 313	(6 507 201)				52 606 514	46 099 313	(6 507 201)

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

18. Provizioane

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Provizion aferent primelor reasigurare	1 400 000	1 800 000
Provizion pentru concediile nefolosite	3 277 158	3 678 805
Provizion aferent datoriilor inaintate	9 377 580	9 590 809
Total	14 054 738	15 069 614

19. Datorii

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Datorii către asigurați	876 591	699 871
Datorii către intermediarii în asigurări	3 750 063	5 165 067
Datorii provenite din operațiuni de reasigurare	29 821 427	42 015 674
Datorii față de furnizori, creditori, personal	4 707 261	6 296 452
Alte datorii, inclusiv datorii fiscale și datorii pentru asigurările sociale	15 577 198	4 836 712
Total	54 732 540	59 013 776

20. Venituri nete din primele de asigurare

	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Prime nete câștigate	180 733 663	226 913 184
Prime brute subscrise	254 740 743	396 041 677
Prime pe contracte rezoluționate și anulate	3 196 781	9 066 994
Prime brute subscrise cedate în reasigurare	57 460 616	123 157 311
Variația rezervei primei necâștigate (+/-)	23 298 343	51 169 805
Variația rezervei primei necâștigate, cedate în reasigurare (+/-)	9 948 660	14 265 617

Veniturile sunt obținute în principal pe următoarele tipuri de asigurări: RCAI, Carte Verde, RC Nave aeriene, Casco, asigurări de accidente, asigurarea bunurilor persoanelor juridice și fizice, asigurări medicale facultative și în străinătate, și altele.

În urma creșterii semnificative a primelor subscrise pentru asigurări de tip răspunderea civilă nave aeriene care sunt reasigurate cu cota 99,99% la 31.12.2022 au crescut rezerve primei necâștigate, prime cedate în reasigurare precum și datorii pentru contracte de reasigurare.

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

20. Venituri nete din primele de asigurare (Continuare)

Clase de asigurări	Contracte de asigurare/reasigurare încheiate în perioada de raportare			Contracte de asigurare/reasigurare anulate în perioada de raportare		
	Numărul, unități	Prime brute subscrise, lei	Suma asigurată, lei	Numărul, unități	Prime brute subscrise aferente, lei	Suma asigurată, lei
Total	284 208	396 041 677	177 642 188 298	1 264	9 066 993	17 362 029 599
Asigurări de accidente	25 001	1 217 629	2 236 428 444	3	819	830 000
Asigurări de sănătate, din care:	73 174	15 227 636	31 042 556 166	22	34 250	13 042 688
<i>cu valabilitate în Republica Moldova</i>	9 506	5 785 246	407 953 030	0	0	0
<i>cu valabilitate în afara Republicii Moldova</i>	63 668	9 442 390	30 634 603 136	22	34 250	13 042 688
Asigurări de vehicule terestre (CASCO)	3 368	63 441 320	1 888 295 257	124	1 513 138	65 706 592
Asigurări de nave aeriene	2	6 175 561	861 731 729	0	0	0
Asigurări de bunuri în tranzit	93	1 636 070	4 736 175 160	0	0	0
Asigurări de incendiu și alte calamități naturale, din care asigurarea:	1 935	10 223 110	10 901 770 424	7	5 237	4 995 679
<i>construcțiilor (locuințe, oficii etc.)</i>	1 922	9 761 828	10 586 315 620	7	5 237	4 995 679
<i>altor proprietăți și bunuri</i>	13	461 282	315 454 804	0	0	0
Alte asigurări de bunuri, din care asigurarea:	348	4 919 505	137 647 935	0	0	0
<i>animalelor</i>	275	3 988 587	82 288 277	0	0	0
<i>culturilor agricole</i>	14	455 240	5 402 168	0	0	0
<i>altor proprietăți și bunuri</i>	59	475 678	49 957 490	0	0	0
Asigurări de răspundere civilă auto, din care:	179 901	185 357 723	1 735 351 397	1 106	1 843 168	34 644 640
<i>RCA internă</i>	123 955	122 760 649	0	557	600 115	0
<i>Carte Verde</i>	55 281	60 868 000	0	539	1 231 887	0
<i>Camet CMR</i>	522	1 347 485	1 735 351 397	10	11 166	34 644 640
<i>Transportatori față de călători</i>	143	381 589	0	0	0	0
Asigurări de răspundere civilă avia	62	105 829 795	123 095 400 372	1	5 663 164	17 242 110 000

Clase de asigurări	Contracte de asigurare/reasigurare încheiate în perioada de raportare			Contracte de asigurare/reasigurare anulate în perioada de raportare		
	Numărul , unități	Prime brute subscrise, lei	Suma asigurată, lei	Numărul, unități	Prime brute subscrise aferente, lei	Suma asigurată, lei
Asigurări de răspundere civilă generală	324	2 013 328	1 006 831 415	1	7 217	700 000

21. Daune aparute nete

	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Daune apărute nete	70 593 575	85 636 931
Daune brute calculate	75 140 729	96 749 024
Cuantumul daunelor plătite de reasigurător	951 725	6 879 794
Variația rezervelor de daune avizate și neavizate, brute (+/-)	21 228 301	(12 523 238)
Variația rezervelor de daune avizate și neavizate, cedate în reasigurare (+/-)	16 520 518	(15 091 055)
Recuperările provenite din regres sau subrogații	8 303 212	6 800 116

Suma daunelor/îndemnizațiilor, lei

Clase de asigurări	avizate, dar nesoluționate la începutul anului	avizate în perioada de raportare	soluționate în perioada de raportare	
			Total	Cota reasigurătorului în daunele plătite
Total	48 136 678	94 753 559	97 118 426	2 379 428
Asigurări de accidente	7 850	142 700	139 200	0
Asigurări de sănătate, din care:	443 778	4 617 217	4 632 476	0
<i>cu valabilitate în Republica Moldova</i>	15 036	3 704 680	3 712 350	0
<i>cu valabilitate în afara Republicii Moldova</i>	428 741	912 537	920 127	0
Asigurări de vehicule terestre (CASCO)	3 973 038	24 142 828	24 945 547	0
Asigurări de nave aeriene	0	4 075 840		
Asigurări de bunuri în tranzit	0	285 537	285 537	0
Asigurări de incendiu și alte calamități naturale, din care asigurarea:	20 444 450	442 664	6 624 185	1 919 852
<i>construcțiilor (locuințe, oficii etc.)</i>	20 444 450	442 664	6 624 185	1 919 852

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

Alte asigurări de bunuri, din care asigurarea:	96 824	639 552	602 052	408 107
animalelor	96 824	639 552	602 052	408 107
Asigurări de răspundere civilă auto, din care:	22 251 738	60 301 630	58 520 259	51 469
RCA internă	11 024 822	45 025 156	46 931 963	0
Carte Verde	11 140 021	15 195 307	11 526 600	0
Carnet CMR	86 896	81 168	61 696	51 469
Asigurări de răspundere civilă avia	800 000	0	1 369 170	0
Asigurări de răspundere civilă generală, din care asigurarea:	119 000	105 591		

22. Cheltuieli operationale

	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Cheltuieli operaționale nete	115 563 987	136 337 863
Cheltuieli de achiziție	38 863 466	48 439 803
Variația sumei cheltuielilor de achiziție reportate	449 776	(9 446 730)
Comisionul de reasigurare	(7 320 514)	(13 443 593)
Cheltuieli administrative	79 637 309	93 019 989
Alte cheltuieli operaționale	3 933 950	17 768 394

22.1 Cheltuieli de achizitie

	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Cheltuieli de comision intermediarilor	25 399 445	35 700 964
Alte cheltuieli	13 464 021	12 738 839
Total	38 863 466	48 439 803

22.2 Cheltuieli administrative

	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Cheltuieli cu beneficiile angajatilor	64 442 173	76 325 737
Amortizare si cheltuieli de depreciere	2 449 895	2 164 659
Cheltuieli cu delegarea	42 321	55 140
Alte cheltuieli de intretinere (inclusiv impozite și taxe, servicii, reparatii)	11 808 298	13 378 366
Cheltuieli privind reclama	894 622	1 096 087
Total	79 637 309	93 019 989

Moldasig SA

Situatii financiare individuale la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

22. Cheltuieli operationale (Continuare)**22.3 Alte cheltuieli operationale**

	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Cheltuieli privind realizarea altor active curente		
Amenzi si penalitati	4 291	5 810 200
Cheltuieli cu chirile	3 685 605	3 751 083
Alte cheltuieli din exploatare	244 054	240 393
Taxe CNPF, BNAA		7 966 718
Total	3 933 950	17 768 394

23. Alte venituri din activitatea operatională

	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Venituri din vânzarea autoturizmelor, deținute pentru vânzare	1 814 626	883 348
Venituri din leasing operational	136 373	152 512
Venituri din realizarea altor active		
Venituri din amenzi, penalitati	6 672	85 600
Alte venituri din exploatare	7 241 582	2 503 852
Total	9 199 253	3 625 312

Venituri din leasing operational includ veniturile aferente leasingului operational. Alte venituri din exploatare includ: venituri din rambursarea creantelor dubioase, taxele rambursate si altele. Pe parcursul anului 2022 nu au fost incheiate contracte de vânzare-cumparare a activelor cu sume semnificative.

24. Alte cheltuieli de funcționare includ formarea provizioanelor pentru litigii (213 228 lei), creante dubioase (7 171 004 lei), reasigurare BNAA (1 553 730 lei) .

25. Venitul net din investiții

	31 decembrie 2021 (retrat)	31 decembrie 2022
Venituri cu dobânda (din plasamente)	12 957 135	15 209 373
Venituri (cheltuieli) din reevaluarea si iesirea activelor financiare pe termen lung		(38 178 342)
Venit (pierdere) din comercializări de imobilizări corporale	29 886	42 987
Pierderi din lichidări de imobilizări corporale	(41 501)	
Total	12 945 520	(22 925 982)

Veniturile aferente activelor financiare includ câștiguri din dobânzi aferente plasamentelor depozitate la instituțiile financiare si valorilor mobiliare de stat. Veniturile din dobanzi se recunosc in Situatia rezultatului global pe masura ce acestea se genereaza, utilizand metoda ratei efective a dobanzii conform contractelor depozitare. Veniturile (cheltuielile) din reevaluarea si iesirea activelor financiare pe termen lung sunt legate cu reevaluarea investițiilor în întreprinderile fiice ale Societății, în contextul sporirii calității activelor și cerințelor de prudențialitate și siguranță financiară.

26. Rezultat din activitatea financiara (venituri financiare / cheltuieli), net

	2021	2022
Venituri financiare	6 513 035	18 020 368
Castiguri din diferente de curs	6 513 035	18 020 368
Cheltuieli financiare	7 237 705	13 465 208
Pierderi din diferente de curs	7 237 705	13 465 208
Total, net	(724 670)	4 555 160

În general, castigurile și pierderile din diferente de curs sunt aferente tranzacțiilor pentru riscurile cedate în reasigurare, unde reasigurătorii sunt persoane nerezidente, precum și a soldurilor investițiilor, depozitelor și altor contracte în valuta straina.

27. Tranzacții cu părți afiliate

Societatea pe parcursul anului 2022 a identificat următoarele părți afiliate:

1. I.S. "Calea Ferata din Moldova " (Acționar) – 5%
2. I.S. "Posta Moldovei" (Acționar) – 4.8%
3. Banca de Economii SA (Acționar) – 10.2%
4. Coadă Victor (Director General)
5. Rusnac Vladimir (Președinte Consiliului)
6. Iutis Stela (Membru Consiliului)
7. Schendrea Nina (Membru Consiliului)
8. Ciobanu Tatiana (Președinte Consiliului pînă 23.08.22)
9. Tomița Petru (Membru Consiliului pînă 23.08.22)
10. Buliba Roman (Membru Consiliului pînă 23.08.22)
11. Audit Concret SRL (Comisia de cenzori)
12. Vodovoi Vadim (Președinte Comitetului de Audit)
13. Balan Ana (Membru Comitetului de Audit)
14. Lupușor Alexandru (Membru Comitetului de Audit)
15. Iliev Nicolai (Actuar)
16. Tampei Efrosinia (Director Financiar)
17. Ovrucșii Evgheni (Contabil șef)
18. Pascaru Valentin (Director Reprezentanța Bălți)
19. Pangalos Ana (Director Reprezentanța Orhei)
20. Moraru-Osipov Valentina (Director Reprezentanța Ungheni)
21. Munteanu Tatiana (Director Reprezentanța Hîncești)
22. Borimeciov Victor (Director Reprezentanța Cahul)
23. Iamboglo Ivan (Director Reprezentanța Comrat)
24. Vremere Victor (Director Reprezentanța Ștefan-Vodă)
25. Grigorii Olaru (Lichidator BEM SA)
26. Sergiu Chicu (Președintele Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
27. Cristian Jardan (Membru Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
28. Ion Cotruță (Membru Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
29. Roman Gapeev (Membru Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
30. Tatiana Demidenco (Membru Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
31. Natalia Vrabii (Membru Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
32. Ion Zaporojan (Membru Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
33. Oleg Tofilat (Director General Calea Ferată IS)

27. Tranzacții cu părți afiliate (Continuare)

34. Vitalie Mucan (Prim-Vice director Calea Ferată IS)
35. Miron Gagauz (Prim-Vice director Calea Ferată IS)
36. Serghei Tomșa (Vice director Calea Ferată IS)
37. Filipp Ivanov (Ajutorul Directorului General Calea Ferată IS)
38. Alina BOȚOC (Președintele Consiliului Poșta Moldovei IS)
39. Andrei CUȘCĂ (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
40. Adrian BĂLUȚEL (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
41. Nona COJOCARU (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
42. Ana MĂMĂLIGĂ (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
43. Angela ȚURCANU (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
44. Ion GUMENE (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
45. Roman COJUHARI (Administrator interimar Poșta Moldovei IS)
46. Violeta COJOCARU (Viceadministratoare Poșta Moldovei IS)

Pe parcursul anului 2022 cu părți nominalizate în punctele 1 – 3, Societatea a avut următoarele tranzacții:

1. IS Calea Ferată – contractarea serviciilor de asigurare cu rulaj 84 435 mii lei (anul 2021 - 11,5 mii lei). Servicii de locațiune cu rulaj 150 mii lei (anul 2021 - 135,7 mii lei), datoria SA Moldasig față de Calea Ferată IS la 31.12.22 constituie 14,5 mii lei (anul 2021 - 11,5 mii lei).

2. IS Poșta Moldovei – tranzacții privind contactarea serviciilor de locațiune cu rulaj de 187,5 mii lei (anul 2021 - 161,3 mii lei), tranzacții privind servicii poștale cu rulaj de 22,3 mii lei (anul 2021 – 29,2 mii lei). Soldul avansului pentru servicii poștale față de IS Poșta Moldovei la 31.12.22 constituie 4,5 mii lei (anul 2021 – 9,6 mii lei), datoria SA Moldasig față de IS Poșta Moldovei pentru servicii locațiune la 31.12.22 constituie 3,1 mii lei (anul 2021 – 2,1 mii lei).

3. Banca de Economii SA – nu au fost înregistrate tranzacții pe parcursul anului 2022 și anului 2021.

Cu persoanele nominalizate în punctele 4 – 24, Societatea nu a avut relații, cu excepția plăților salariale sau altor remunerații.

Cu persoanele nominalizate în punctele 25 – 46, Societatea nu a avut relații.

Societatea Moldasig SA la data de 31.12.2022 deține control asupra următoarelor Societăți:

- Asito Kapital SA (cota 99,99%)
- Real Grup Imobil SA (cota 99%)
- Style Design Company SA (cota 53%)

Părți afiliate Asito Kapital SA:

1. Natalia CURMEI– Președintele Consiliului de Administrație;
2. Gheorghe NAFORNÎȚA - Membrul Consiliului de Administrație;
3. Oleg BOIAN – Membrul Consiliului de Administrație;
4. Marcel PIRCIOG – Director General
5. Alexandra GIUGLEA – Director General Adjunct
6. Marian ZLATARU – Director General Adjunct

Domnul Oleg Boian este angajat al SA Moldasig, tranzacțiile cu el vizează doar plăți salariale. Cu alte părți afiliate Asito Kapital SA nu au fost înregistrate tranzacții sau solduri.

27. Tranzacții cu părți afiliate (Continuare)

Părți afiliate Real Grup Imobil SA:

1. Alexandru COLESNICOV – Administrator

Domnul Alexandru COLESNICOV este angajat al SA Moldasig, tranzacțiile cu el vizează doar plăți salariale.

Părți afiliate Style Design Company SA:

1. „Asito-Direct” S.A. (Acționar) – 46%
2. Asito Kapital SA (Acționar) – 1%
3. Petru BUZU (Administrator)
4. Evgheni Ovrutșii (Cenzor)

Domnul Evgheni Ovrutșii este angajat al SA Moldasig, tranzacțiile cu el vizează doar plăți salariale. Cu alte părți afiliate Style Design Company SA nu au fost înregistrate tranzacții sau solduri.

Pe parcursul anului 2022 Moldasig SA nu a avut relații economice cu Societatea Asito Kapital SA.

Moldasig SA are contract de locațiune încheiat cu Real Grup Imobil SA, rulajul pe parcursul anului constituie 66 000 lei (anul 2021 – 66 mii lei). Datoria SA Moldasig față de Real Grup Imobil SA pentru servicii de locațiune la 31.12.22 constituie 16 500 lei (anul 2021 – 16,5 mii lei).

Moldasig SA are contract de locațiune încheiat cu Style Design Company SA, rulajul pe parcursul anului constituie 134.4 mii lei (anul 2021 – 171,8 mii lei). Datoria SA Moldasig față de Style Design Company SA pentru servicii de locațiune la 31.12.22 constituie 1 198 lei (anul 2021 – 1 136 lei).

28. Active și datorii contingente

a) Angajamente de capital și leasing operational

La data raportării Societatea nu face parte din angajamente de capital. Societatea are în leasing operațional încăperi unde sunt dislocate punctele de vânzări, precum și reprezentanțele sale.

b) Asigurari

Datorita naturii intensive aferente specificului activității, Societatea este subiectul diverselor tipuri de risc fizic, o marime din mijloacele fixe sunt asigurate de alte companii de asigurări. Natura și frecvența riscurilor ramase, care nu sunt acoperite de asigurare, precum și efectul acestora asupra tranzacțiilor viitoare, nu sunt previzibile.

29. Continuitatea activității

Conducerea Societății evaluează în mod regulat performanța și capacitatea de a-și continua activitățile. Societatea dispune de resurse suficiente și îndeplinește toate cerințele Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru indicatorii de stabilitate și solvabilitate.

În anul 2022, an jubiliar, MOLDASIG a celebrat ai săi 20 de ani de activitate. Reputația MOLDASIG, pentru toată această perioadă de activitate, este susținută de încrederea asiguraților precum și de lucrul asiduu al echipei profesionale. Produse de asigurare avantajoase, precum și deservirea prestată cu diligență, au făcut ca MOLDASIG să devină stabil un lider incontestabil al pieței de asigurări. Ne construim și dezvoltăm compania pe baza valorilor noastre imuabile - promptitudinea efectuării plăților, atitudinea responsabilă față de risc și eficiența serviciilor de reasigurare. Acest mod de abordare a afacerilor și asigurărilor a permis ca MOLDASIG să devină o companie progresivă și modernă, cu un rol remarcabil în definirea și promovarea culturii de asigurare pe teritoriul țării noastre.

29. Continuitatea activității (Continuare)

Ne bucurăm că, în anul 2022 MOLDASIG a revenit pe poziția de lider pe piața asigurărilor și s-a poziționat pe locul I în topul celor 10 companii de asigurări la capitolul prime brute subscrise, înregistrând de peste 396 milioane de lei, cu o cotă de piață de 16,8%, potrivit raportărilor Autorității de Supraveghere din 31.12.2022, în creștere cu peste 55% față de anul 2021.

Mai mult decât atât, Societatea și-a păstrat poziția de lider la capitolul active totale deținute, cu cea mai mare pondere pe piața asigurărilor din Republica Moldova, menținându-și poziția de lider la acest capitol pe parcursul anilor, cu o cotă de 16,7%, potrivit aceluiași raportări ale Autorității de Supraveghere din 31.12.2022. La situația din 31 decembrie 2022, activele totale ale MOLDASIG au constituit peste 545,1 mln. MDL, în creștere față de 31.12.2021 cu +6,3% sau +32,2 mln. MDL.

La fel ca și în anii precedenți, MOLDASIG deține cea mai mare rată a solvabilității pe piața asigurărilor din Republica Moldova, menținându-și poziția de lider la acest capitol, fiind la 31.12.2022 de 189,95%.

Ca rezultat, în anul 2022 veniturile din activitatea de bază s-au majorat cu 34,3% față de anul 2021, de la 313,2 mln. MDL la 420,6 mln. MDL, iar rezultatul din activitatea de bază a crescut considerabil în aceeași perioadă raportată de la -9,7 mln. MDL la + 8,4 mln. MDL, datorat creșterii veniturilor și preocupării conducerii Societății în sensul optimizării cheltuielilor.

În contextul sporirii cerințelor de prudențialitate și siguranței financiare, în anul 2022 MOLDASIG a acordat o atenție deosebită asupra calității activelor. În rezultat, necătând la rezultatele operaționale și financiare pozitive, Societatea a înregistrat pentru anul 2022 o pierdere netă în sumă cca 14 milioane de lei, datorată exclusiv rezultatului negativ al activității de investiții de cca 23 milioane de lei, urmare a reevaluării valorilor mobiliare deținute în companiile fiice ale Societății (-38 mln. MDL), ajustat de evoluția pozitivă a veniturilor din dobânzi (+15 mln. MDL).

Accentuând pe eficiența operațională, MOLDASIG pe parcursul anului 2022, a continuat o politică echilibrată și prudențială în ceea ce privește menținerea și dezvoltarea portofoliului de asigurări și realizarea politicii de administrare a riscurilor, a asigurat respectarea tuturor cerințelor de reglementare, valorile indicatorilor care evaluează poziția financiară, respectiv coeficientul de lichiditate și rata de solvabilitate se poziționează în afara intervalelor de risc, peste nivelul normativ. Suficiența capitalului este menținută la un nivel semnificativ superior celui minim stabilit de organul de reglementare a activității de asigurare.

Pentru anul 2023, Consiliul Societății a aprobat Bugetul de venituri și cheltuieli al Companiei de Asigurări "MOLDASIG" S.A. care prevede strategiile de asigurare și reasigurare pentru anul curent, estimarea financiară a veniturilor planificate, detalierea volumului vânzărilor pentru fiecare tip de produs, precum și a estimarea financiară a consumului de resurse necesare realizării obiectivelor Societății, urmare a derulării activității sale.

Menționăm faptul că, Bugetul de venituri și cheltuieli al Companiei de Asigurări "MOLDASIG" S.A. a fost întocmit conform obiectivelor trasate în anul 2023 pe baza datelor financiare planificate și înregistrate efectiv în anul 2022, ajustate în dependență de evoluția pieței de asigurări din Republica Moldova, cursul valutar prognozat, nivelul inflației, precum și a altor estimări argumentate. Veniturile planificate din activitatea de subscriere a Companiei de Asigurări "MOLDASIG" S.A. pentru anul 2023 au fost ajustate în dependență de evoluția pieței de asigurări, a concurenței neloiale din acest domeniu, activitatea pe subdiviziuni, amplasarea și dezvoltarea regiunii, canale de vânzări, continuarea pandemiei de COVID-19, cât și a războiului din țara vecină.

29. Continuitatea activității (Continuare)

Protecția portofoliului de asigurare a Societății de daune majore va fi asigurată stabil prin strategia de reasigurare aplicată în cadrul entității, nivelul riscurilor cedate în reasigurare pentru anul 2023 estimăm să le menținem la nivelul anului precedent, în corespundere cu Politica de reasigurare a "MOLDASIG" S.A. pentru anul 2023, aprobată de către Consiliul Societății.

Sub efortul conjugat al contextului pieței de asigurări și al administrării eficiente, pentru primele 3 luni ale anului 2023 C.A. "MOLDASIG" S.A. raportează rezultate cu dinamică pozitivă, și-a desfășurat activitatea în strictă conformitate cu prevederile reglementate de autoritatea de supraveghere, a înregistrat evoluții pozitive în realizarea strategiei de dezvoltare, promovare și creștere de business, menținerii poziției pe piață, creșterii calității produselor și serviciilor oferite, consolidării relațiilor cu clienții și partenerii companiei și îmbunătățirii controlului intern.

Ca rezultat, în Tr.I 2023 veniturile din activitatea de bază s-a majorat de 6 ori față de Tr.I 2022, de la 29,2 mln. MDL la 212 mln. MDL, iar rezultatul din activitatea de bază a crescut considerabil în aceeași perioadă raportată de la -3 mln. MDL la + 3,3 mln. MDL.

Profitul net la 31.03.2023 în sumă de cca 9,5 mln. MDL a înregistrat o creștere cu 17,5% față de estimările bugetate pentru anul curent planificate pentru Tr. I 2023 în sumă de cca 8,1 mln. MDL.

MOLDASIG a dispus și continuă și în prezent să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea unui flux de lichidități suficiente pentru a-și achita obligațiile scadente, atât în condiții normale cât și în condiții de stres, depune toate eforturile posibile pentru a atinge obiectivele strategice stabilite, acordând prioritate îmbunătățirii portofoliului de asigurări și a calității activelor, în ciuda creșterii ratelor inflației, situației fragile a economiei, impredictibilitatea pieței asigurărilor din Republica Moldova, cadrului legislativ suprareglementat și în permanentă schimbare, concurenței neloiale, precum și crizei forței de muncă, fără a pune în pericol reputația asigurătorului.

30. Evenimente ulterioare datei situației pozitive financiare

Conform Ordinului Ministerului Finanțelor RM nr. 21 din 23 februarie 2023 privind acceptarea și publicarea Standardului Internațional de Raportare Financiară IFRS 17 Contracte de asigurare va intra în vigoare din 01.01.2024. Conducerea Societății va întreprinde toate măsurile pentru implementarea la timp și calitativ a acestui Standard, precum și a standardului IFRS 9 Instrumente financiare, aceste măsuri includ pregătirea personalului, dezvoltarea softurilor, calcule și analize, precum și interacțiunea cu organele de Stat.

Conform Circularei BNAA 02/2023 din 04.04.2023 membrii titulari au fost informați despre suspendarea Federației Ruse din sistemul "Carte Verde", fapt care duce la suspendarea eliberării certificatelor "Carte Verde" cu acoperire pe teritoriul Federației Ruse începând cu 29 iunie 2023.

Coadă Victor
Director General

Evgheni Ovrutchii
Contabil Sef

MOORE

Moore Stephens KSC SRL
Vlaicu Pârcălab 63
Skytower Building, 6th floor,
Chisinau, Moldova
T +373 22 022 555
F +373 22 022 556
E info@moore.ro

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Către Acționarii S.A. „Moldasig”

Opinie cu rezerve

1. Am auditat situațiile financiare individuale anexate ale S.A. „Moldasig” (“Societatea”), întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (“IFRS”) acceptate pentru aplicare în Republica Moldova, care cuprind situația individuală a poziției financiare la data de 31 Decembrie 2022, situația individuală a rezultatului global, situația individuală a modificărilor capitalului propriu și situația individuală a fluxurilor de trezorerie aferente exercițiului încheiat la data respectivă, și notele la situațiile financiare, inclusiv un sumar al politicilor contabile semnificative.
2. Situațiile financiare individuale la data de și pentru exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022 se identifică astfel:

▪ Total capitaluri proprii/ Active nete:	220.442.477 lei
▪ Pierdere aferentă exercițiului financiar:	(14.001.740) lei
3. În opinia noastră, cu excepția efectelor posibile ale aspectelor descrise în paragraful *Baza pentru opinie cu rezerve*, situațiile financiare anexate, în toate aspectele semnificative, oferă o imagine fidelă a poziției financiare neconsolidate a Societății la data de 31 decembrie 2022 precum și a performanței sale financiare neconsolidate și a fluxurilor sale de trezorerie neconsolidate pentru exercițiul financiar încheiat la această dată în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (“IFRS”) acceptate pentru aplicare în Republica Moldova.

Baza pentru opinie cu rezerve

Soldurile inițiale

4. În cadrul procedurilor noastre de audit privind soldurile inițiale, noi nu am reușit să contactăm și să revizuiim documentația de audit a auditorului predecesor, precum și să efectuăm proceduri de audit alternative, astfel noi nu am reușit să obținem suficiente dovezi de audit cu privire la informațiile comparative incluse în situațiile financiare, precum și informațiile comparative nu au fost prezentate în conformitate cu cerințele standardelor de raportare financiară, respectiv, orice ajustare a soldurilor de deschidere care ar putea fi necesară ar afecta situațiile financiare pentru anul încheiat la 31 decembrie 2022.

Creanțe de asigurare directă și creanțe din reasigurare

5. Conform Notei 10 „Creanțe de asigurare directă și creanțe din reasigurare” la situațiile financiare individuale, creanțele de asigurare directă și creanțe din reasigurare, ale Societății sunt înregistrate în situația poziției individuale financiare la valoarea netă de 64.521 mii lei și respectiv 1.392 mii lei, aferente acestora sunt recunoscute provizioane pentru pierderile din riscul de credit în sumă de 62.885 mii lei. Având în vedere ponderea semnificativă a unui debitor în totalul primelor subscrise la situația din 31 decembrie 2022 și creșterea semnificativă a expunerii și ulterior datei bilanțului și având în vedere faptul că au fost identificate mai multe evenimente care au existat și la data bilanțului care pun la îndoială capacitatea de plată a debitorului, precum și înregistrează pierderi și datorii semnificative, a depus în instanță cererea de aprobare a restructurării accelerate a companiei și a stopat activitatea de bază în perioada ulterioară datei bilanțului și ca urmare a procedurilor de audit efectuate, am constatat că, Societatea nu a evaluat suficient impactul acestor evenimente și respectiv nu a estimat cu acuratețe suficientă mărimea provizionului din pierderi de risc de credit aferent, în conformitate cu IAS 39 paragraf 59 Instrumente financiare: Recunoaștere și Evaluare și respectiv. În consecință, având în vedere cele menționate mai sus, noi nu am fost în măsură să obținem probe suficiente și adecvate de audit în vederea determinării mărimii provizionului de risc de credit aferent adițional ce ar fi trebuit dedus din valoarea creanțelor și respectiv, să ne asigurăm asupra valorii juste a creanțelor și asupra impactului aferent în contul de profit și pierdere.

Părțile afiliate

6. La situația din 31 decembrie 2022, 80% din acțiunile societății S.A. Moldasig erau în gestiunea CNPF. Pentru restul 20% din acțiuni, am constatat că Societatea nu dispune de un sistem de control intern suficient pentru a identifica toate părțile afiliate așa cum este definit și reglementat de IAS 24 “Părți afiliate” și respectiv pentru a dezvălui tranzacțiile și soldurile cu părțile afiliate pentru anul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022. Totodată, acest aspect derivă și din faptul că Societatea nu a identificat pentru acționarii săi toate părțile afiliate ale acestora și astfel nu a dispus de informații exhaustive pentru a contabiliza acele tranzacții și solduri cu acele părți afiliate după cum ar fi fost necesar în conformitate cu IFRS. Astfel, nu am putut determina dacă Nota 27 “Tranzacții cu părțile afiliate” prezintă informație exhaustivă și dacă sunt necesare dezvăluiri adiționale.
7. Am desfășurat auditul nostru în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit (“ISA”) și Legea nr. 271/2017 (“Legea”). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarde sunt descrise detaliat în secțiunea “Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenți față de Societate, conform Codului de Etică Internațional pentru Profesioniștii Contabili (inclusiv Standardele Internaționale privind Independența) emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili (“codul IESBA”) și conform cerințelor de etică profesională relevante pentru auditul situațiilor financiare individuale din Republica Moldova, inclusiv Legea și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități de etică profesională, conform acestor cerințe și conform codului IESBA. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră cu rezerve.

Incertitudine semnificativă legată de continuitatea activității

8. Atragem atenția asupra Notei 29 „Continuitatea activității” la situații financiare, conform căreia Societatea a înregistrat o pierdere netă de 14.001 mii lei în cursul exercițiului încheiat la 31 decembrie 2022, generat din activitatea investițională, și, la data respectivă, activele totale ale Societății depășesc datoriile totale cu 220.442 mii lei (2021: 224.436 mii MDL). Așa cum este stabilit în Nota 29, aceste evenimente sau condiții, alături de alte aspecte prezentate în Nota 29, indică faptul că există o incertitudine semnificativă care ar putea genera îndoieli semnificative cu privire la capacitatea Societății de a-și continua activitatea. Opinia noastră nu este modificată ca urmare a acestui aspect.

Evidențierea unor aspecte

Reglementări cu impact asupra situațiilor financiare

9. Fără a exprima alte rezerve, atragem atenția asupra Notei 2.1 „Bazele întocmirii situațiilor financiare individuale” la situațiile financiare, care descrie că la data aprobării situațiilor financiare individuale anexate Societatea nu are pregătite și emise situațiile financiare consolidate pentru anul financiar 2022.

Aspecte cheie de audit

Abordarea noastră

Prezentare generală

10. Prag de semnificație 6,613 mii MDL

Scopul Auditului Am adaptat domeniul de aplicare al auditului nostru, în scopul de a efectua proceduri suficiente pentru a ne permite să exprimăm o opinie asupra situațiilor financiare în ansamblu, ținând cont de procesele contabile, controalele interne și industria în care Societatea operează.

Aspecte semnificative Evaluarea rezervelor tehnice

Pragul de semnificație

11. Scopul auditului nostru a fost influențat de aplicarea pragului de semnificație. Un audit este proiectat pentru a obține o asigurare rezonabilă dacă situațiile financiare nu conțin denaturări semnificative. Denaturările semnificative pot apărea din cauza fraudei sau erorii. O denaturare este considerată semnificativă, în cazul în care individual sau în agregat, ar putea în mod rezonabil să influențeze deciziile economice ale utilizatorilor luate pe baza situațiilor financiare. Bazat pe judecata noastră profesională, am stabilit anumite praguri cantitative pentru pragul de semnificație, cum ar fi:

Prag de semnificație	6,613 mii MDL
Cum a fost determinat	3.0% din active nete
Raționamentul pentru pragul de referință selectat	Am considerat total active nete ale societății considerând interesul utilizatorilor în situațiile financiare.

12. Am construit auditul nostru prin determinarea pragului de semnificație și evaluând riscurile ce pot denatura semnificativ situațiile financiare. În special, am luat în considerare în cazul în care conducerea a efectuat judecăți subiective; de exemplu, în ceea ce privește estimările contabile semnificative, care implică elaborarea unor ipoteze și având în vedere evenimente viitoare, care sunt în mod inerent nesigure. Am adresat, de asemenea, riscul de eludare a controalelor interne, inclusiv, printre altele, luarea în considerare dacă au existat dovezi de prejudecată, care au reprezentat un risc de denaturare semnificativă ca urmare a fraudei.

Aspecte Semnificative

13. Aspectele cheie ale auditului sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță în desfășurarea auditului situațiilor financiare pentru perioada curentă. Aceste aspecte au fost analizate în contextul auditului situațiilor financiare în ansamblu și în formarea opiniei noastre, și nu emitem o opinie separată cu privire la aceste aspecte.

Aspect semnificativ	Cum a fost soluționat
Evaluarea rezervelor tehnice	
<p>Am considerat acest punct ca fiind semnificativ datorită nivelului de judecată profesională și estimare solicitat din partea managementului pentru evaluarea acestor rezerve precum și datorită ponderii semnificative a acestora în datoriile Societății. Valoarea contabilă a rezervelor tehnice la 31 Decembrie 2022 a reprezentat 249.466 mii lei.</p>	<p>Procedurile noastre de audit au inclus, printre altele, implicarea experților externi în actuariat pentru a ne oferi suport în analiza metodologiei / modelului folosit și aplicat de Societate în evaluarea valorii rezervelor tehnice.</p>
<p>Evaluarea rezervelor tehnice implică expertiza tehnică actuarială, cât și un grad semnificativ de subiectivitate și complexitate datorită faptului că:</p>	<p>Am evaluat controalele cheie cu privire la procesul de stabilire a rezervelor de dauna avizate și la modul de calcul al rezervelor tehnice. Analiza noastră privind elaborarea și implementarea controalelor a furnizat o bază pentru noi să stabilim procedurile de audit detaliate conform naturii, planificării și extinderii planificate.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Este necesară utilizarea judecății profesionale în vederea stabilirii valorii totale a rezervelor și a cheltuielilor/veniturilor aferente, care implică un grad semnificativ de estimare așa cum la data bilanțului eventualele decontări de prime necâștigate, daune sau riscuri neexpirate sunt în mod inerent supuse incertitudinii; ▪ Este necesară utilizarea judecății profesionale când se utilizează dezvoltarea istorică a daunelor pentru a determina estimările aferente rezervelor de daună, inclusiv variația semnificativă dintre estimarea inițială și plata efectivă a daunei, în cazurile în care există o perioadă de timp semnificativă între data avizării daunei și plata finală.	<p>Am efectuat următoarele proceduri detaliate de audit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Am evaluat adecvarea judecăților cheie ale conducerii Societății în determinarea valorii rezervei tehnice, prin verificarea acestora cu documente justificative relevante; ▪ Am efectuat analize și am evaluat adecvarea ajustărilor efectuate de conducerea Societății, prin verificarea acestora cu evenimentele ulterioare întâmplare până la data emiterii acestor situații financiare anexate; ▪ Am implicat specialiști externi actuari pentru a evalua în mod independent judecățile cheie ale conducerii Societății, rezonabilitatea metodologiilor aplicate, precum și completitudinea și acuratețea datelor privind datele utilizate de Societate în estimarea rezervelor tehnice; ▪ Am evaluat dacă rezervele tehnice sunt înregistrate în conformitate cu normele de raportare financiară relevante.

Alte informații - Avizul asupra raportului conducerii

14. Societatea este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea Raportului conducerii în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare Nr. 287 din 15.12.2017 (Legea nr. 287/2017), articolul 23 și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea și prezentarea Raportului conducerii care să nu conțină denaturări semnificative, datorate fraudei sau erorii.

15. Raportul conducerii este anexat și nu face parte din situațiile financiare individuale. În legătură cu auditul situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2022, responsabilitatea noastră este să citim Raportul conducerii și în acest sens să apreciem dacă există neconcordanțe semnificative între Raportul conducerii și situațiile financiare, dacă Raportul conducerii include, în toate aspectele semnificative, informațiile cerute de legea Nr. 287/2017, articolul 23 și dacă în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre dobândite în cursul auditului situațiilor financiare cu privire la Societate și la mediul acesteia, informațiile incluse în Raportul conducerii sunt eronate semnificativ. Ni se solicita să raportăm cu privire la aceste aspecte. În baza activității desfășurate, raportăm că:

a) în Raportul conducerii nu am identificat informații care să nu fie în concordanță, în toate aspectele semnificative, cu informațiile prezentate în situațiile financiare anexate ;

b) Raportul conducerii identificat mai sus include, în toate aspectele semnificative, informațiile cerute de legea Nr. 287/2017, articolul 23.

În plus, în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre dobândite în cursul auditului situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la data de 31 decembrie 2022 cu privire la Societatea și la mediul acesteia, nu am identificat informații incluse în Raportul conducerii care să fie eronate semnificativ.

Independența

16. Suntem independenți față de Societate, conform Codului etic pentru profesioniștii contabili (Codul IESBA) emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili și dispozițiilor de etică relevante pentru auditul situațiilor financiare individuale din Republica Moldova, inclusiv Legea privind auditul situațiilor financiare nr. 271/2017 și politicile Societății de audit, și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități privind etica în conformitate cu aceste dispoziții și cu Codul IESBA.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu guvernarea pentru Situațiile Financiare

17. Conducerea este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a Situațiilor Financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de Situații Financiare lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

18. În întocmirea Situațiilor Financiare, conducerea este responsabilă pentru aprecierea capacității Societății de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și utilizând contabilitatea pe baza continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Societatea sau să oprească operațiunile, fie nu are nici o altă alternativă realistă în afara acestora.

19. Persoanele responsabile cu guvernarea sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară a Societății.

Responsabilitățile auditorului într-un audit al Situațiilor Financiare

20. Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu ISA-urile va detecta întotdeauna o denaturare

semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulativ, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare.

21. Ca parte a unui audit în conformitate cu ISA, exercităm raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:
- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, cauzată fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.
  - Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Societății.
  - Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către conducere.
  - Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea Societății de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Societatea să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
  - Evaluăm în ansamblu prezentarea, structura și conținutul situațiilor financiare, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele care stau la baza acestora într-o manieră care să rezulte într-o prezentare fidelă.
  - Obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a emite opinia noastră asupra situațiilor financiare.
22. Comunicăm persoanelor responsabile cu governanța, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.
23. De asemenea, le oferim celor responsabili cu governanța o declarație că am respectat cerințele etice relevante privind independența și că am comunicat toate relațiile și alte aspecte despre care s-ar putea presupune, în mod rezonabil, că ne afectează independența și, dacă este cazul, măsurile de protecție aferente.
24. Dintre aspectele comunicate cu persoanele responsabile cu governanța, determinăm care sunt aspectele cele mai importante pentru auditul situațiilor financiare din perioada curentă și sunt, prin urmare, aspectele cheie de audit. Descriem aceste aspecte în raportul auditorului, cu excepția cazului în care legile sau reglementările nu împiedică divulgarea publică a acestor aspecte sau când, în circumstanțe extrem de rare, determinăm că o chestiune nu trebuie comunicată în raportul auditorului, deoarece consecințele negative ale acestei comunicări, în mod rezonabil, se așteaptă să depășească beneficiile interesului public ale unei astfel de comunicări.

Alte aspecte

25. Acest raport, inclusiv opinia de audit, a fost emis și este adresat exclusiv pentru informarea și uzul Societății. În măsura maximă permisă de lege, angajamentul nostru de audit s-a desfășurat cu obiectivul de a raporta acele elemente care sunt destinate unui raport de audit financiar și nu altor scopuri. Prin emiterea acestei opinii, noi nu acceptăm sau nu ne asumăm responsabilitatea pentru utilizarea acestui raport în orice alte scopuri sau față de orice alta persoană la cunoștința căreia acest raport ar putea ajunge.
26. Situațiile financiare ale Societății la data de 31 Decembrie 2021 și pentru exercițiul financiar încheiat la această dată au fost auditate de către un alt auditor, care a exprimat o opinie nemodificată asupra situațiilor financiare în data de 29 Aprilie 2022.
27. Luând în considerare aspectele comunicate cu cei responsabili cu guvernarea, noi determinăm acele aspecte care au fost de cea mai mare importanță în auditarea situațiilor financiare ale perioadei curente și respectiv aspectele cheie ale auditului. Vom descrie aceste aspecte în raportul nostru de audit, cu excepția cazului în care legea face imposibilă divulgarea publică cu privire la aspectul dat sau atunci când în cazuri extrem de rare, determinăm că un aspect nu ar trebui să fie comunicat în raportul nostru, deoarece consecințele negative a acestuia ar putea fi mai mari de cât beneficiile de interes public ale acestei comunicări.

Raport cu privire la alte dispoziții legale și de reglementare

28. Am fost numiți de Adunarea Generală a Acționarilor la data de 27 mai 2022 să audităm situațiile financiare ale S.A. „Moldasig” pentru exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022. Durata totală neîntreruptă a angajamentului nostru este de 1 an, acoperind exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2022.

Confirmăm că:

- Opinia noastră de audit este în concordanță cu raportul suplimentar prezentat Comitetului de Audit al Societății, pe care l-am emis în aceeași dată în care am emis și acest raport. De asemenea, în desfășurarea auditului nostru, ne-am păstrat independența față de Societatea auditată.
- Nu am prestat concomitent cu efectuarea auditului situațiilor financiare pentru Societate servicii prevăzute de alin. (7) art. 21 din Legea nr. 271 din 15.12.2017 privind auditul situațiilor financiare.

Pentru și în numele **Moore Stephens KSC SRL**

Elena Panainte

Nr Certificatului de calificare al auditorului Seria AG nr. 000278 din 15 aprilie 2011

23 mai 2023

Chișinău, Republica Moldova

